Anul XXIII – serie nouă Nr. 74, decembrie 2015

EPIGRAMA

PUBLICAŢIE A UNIUNII EPIGRAMIŞTILOR DIN ROMÂNIA

Director: ***GEORGE CORBU*** *Redactor-şef:* ***LAURENŢIU GHIŢĂ***

„Parcere personis, dicere de vitiis“

Marcus Valerius Martialis

DIN SUMAR:

● **EDITORIAL**: **Da, UER 25!**;

● **ŞTEFAN-CORNEL RODEAN – Principalele tehnici rebusistice folosite pentru realizarea calamburului în epigramă**;

● ***CLUBUL CLUBURILOR*** – **„CLUBUL UMORIŞTILOR BUZOIENI „Nicolae Grigore Mihăescu – NIGRIM“**;

● ***CRONICILE CONCURSURILOR şi FESTIVALURILOR* de la: Vama, Galaţi, Slatina, Rm. Vâlcea**;

● **LECŢIA DE EPIGRAMĂ:** ***Mecanismul epigramatic*** – Dr. Elis RÂPEANU;

● **MAEŞTRII: Eugen ALBU şi Ionel IACOB-BENCEI;**

● ***Concursurile revistei, Anunţuri***;

● ***EN GARDE, HYDE PARK***;

● **CARICATURA: Marian AVRAMESCU**;

● **Epigrame, epigrame, epigrame...**;

● **Aniversări, IN MEMORIAM** etc;

Grafica: ***Mihai Danielescu***, ***Gheorghe Mitroiu*** şi ***Costel Pătrăşcan***.

Epigrama

Directori fondatori:
VIRGILIU SLĂVESCU – seria veche
MIRCEA TRIFU – seria nouă

REDACȚIONALE

Responsabilitatea privind textele publicate aparţine în totalitate celor care semnează!

În măsura în care avem cunoştinţă de vreo neregulă, o semnalăm şi luăm măsurile de rigoare. Eventualele erori apar numai din necunoaştere şi neintenţionat.

Prezumţia de bună intenţie trebuie să funcţioneze şi la acest nivel.

Preţul pentru cenacluri al revistei (6 lei) şi costul abonamentelor individuale (9 lei) rămân aceleaşi pe anul 2016.

Anunţăm cooptarea în colectivul de redacţie a d-lui Dan Norea, care se va ocupa, printre altele, cu preluarea şi confirmarea de primire a materialelor trimise pe e-mail. I-am urat BUN VENIT şi... l-am şi pus la treabă!

■ **RUGĂMINTE**

Pentru a evita aglomerarea căsuţelor poştale personale ale redactorilor revistei şi ştergerea accidentală, odată cu nedoritele spamuri sau mesaje ciudate, rugăm ca materialele pentru revistă să se trimită pe e-mail pe adresa: **revistaepigrama@yahoo.com.**

Rugăm, de asemenea, să nu încărcaţi mailul cu forwardări de mesaje umanitare, cereri de donaţii, de prietenie pe Facebook, Twitter, Linked In etc., peisaje minunate, mesaje de retransmis, „Jos X, jos Y“ etc. În marea lor majoritate, acestea nu sunt altceva decât atacuri la sistemele informatice şi putem pierde tot ce avem stocat.

Plăţile pentru revistă se pot face în contul de mai jos. Menţionaţi, atunci când faceţi o plată: „PENTRU REVISTĂ“ şi daţi adresa la care doriţi sa vă fie trimisă revista.

Titular: **Laurenţiu Ghiţă**,

IBAN: **RO 34 PIRB 4213 0390 4200 2000**, Piraeus Bank, Sucursala Giurgiului, Bucureşti.

În ceea ce priveşte poşta clasică, vă rugăm să trimiteţi toate materialele, corespondenţa etc., pe adresa:

Ştefan-Cornel Rodean, Calea Cisnădiei, nr. 86, ap. 24, cp 550394 Sibiu, jud. Sibiu

Numărul următor al revistei va apărea la începutul lunii martie 2016. Materialele pentru revistă le aşteptăm **până cel târziu vineri, 15 ianuarie 2016**. Ce soseşte după această dată riscă direct retrogradarea în Marele Kosch! Încercăm să scoatem revista mai devreme, pentru a putea fi distribuită la cluburi pentru prima şedinţă din lună, aşa că, rugăm un pic de zor la trimis materiale!

Rugăm, pe cât posibil, separaţi pe foi distincte, epigramele pentru concursuri, cele sezoniere, cele pentru TOP E etc. E greu de administrat o singura pagină în care sunt puse toate, grămadă!

■ **CONCURSURILE REVISTEI:**

1. Compuneţi minim o epigramă pe rime date: „*minciună / cost*“;

2. TOP E – Rugăm cluburile, cenaclurile sau asocierile, să trimită **câte 3 (trei) epigrame de autori diferiţi, pe tema:** „***La iarbă verde***“;

3. Comentaţi (daţi replici la) epigrama: ***Alternative*** *// Când furtunile vuiesc, / Nu e chiar totuna dacă / Unii se mai îndoiesc, / Iară alţii se apleacă*. (Eugen POP);

4. Compuneţi minim o epigramă la tema: „***Gânduri de divorţ***“.

■ **Legat de concursul TOP E, reiterăm rugămintea ca materialele să fie trimise DE CĂTRE CENACLURI, nu individual, întrucât menirea acestui concurs este promovarea colectivelor**.

Caseta redacţională: **Redactor-şef: LAURENŢIU GHIŢĂ**
Redactor-şef adjunct: ŞTEFAN-CORNEL RODEAN
Redactor: DAN NOREA
Tehnoredactare texte: Bogdan GHIŢĂ şi Mihaela IANCU
Corespondenţi activi: Toată suflarea epigramofilă. Unii mai mult, alţii, mai puţin mult (!)

EDITORIAL

Da, UER 25!

Acest an a fost marcat de aniversarea a 25 de ani de la crearea Uniunii Epigramiştilor din România, o asociere care reuneşte această atât de specială tagmă de scriitori. Dincolo de controversa „gen sau specie“, epigrama încă trăieşte la noi şi trebuie să fim deosebit de mândri de asta. Şi, dacă încă se întâmplă aşa ceva, e şi meritul acestei confrerii.

Ştiu, există şi contestatari veşnic puşi pe harţă doar de dragul harţei. Dar până şi ei ar trebui să privească mai atent la performanţa simplei rezistenţe a acestei Uniuni, în nenorocitul context actual, atât de „drăgălaş“ cu cultura. Da, preşedintele e contestat, vicepreşedinţii nu mai spun, chiar şi revista asta are contestatarii ei, epigrama e contestată, contestaţia e contestată. Da, prozodia corectă e combătută de unii, prin „inovare“, avem nesătui de premii, avem indivizi care abia leagă patru versuri, dar au zeci de cărţi publicate (zic ei, de epigramă). Da, avem reviste unde se scuipă, unde se aruncă cu lături, avem „talente“ care ne ceartă de la obraz că nu-i publicăm, avem veleitari care ne înşiră un pomelnic de titluri, de comitete şi comiţii, doar-doar om cădea pe spate şi le vom recunoaşte imensitatea ca epigramişti. Şi, cu toate astea, îndrăznim să fim mândri de faptul că încă ne menţinem sub stindardul epigramei.

Anul acesta, s-a luat, în sfârşit, taurul de coarne şi s-a demarat acţiunea de reactualizare a Statutului şi organizării Uniunii, rămase în încremenire de pe vremea regretatului Mircea Trifu. Un pas extrem de necesar, care să dea şansa totalei reorganizări, prin viitoare alegeri, ce vor da satisfacţie tuturor celor ce se simt insuficient reprezentaţi la vârf.

Revista EPIGRAMA a militat de la instaurarea noii conduceri pentru aceste etape. Vom continua să acceptăm drept unic criteriu de publicare calitatea scrisului, fără să ne uităm la nume. Vom continua să susţinem necesitatea organizării cât mai rapide a alegerilor pentru legitimizarea incontestabilă a UER şi a conducerii sale.

Au fost lansate în dezbatere două documente extrem de importante: Proiectul de STATUT al UER şi Regulamentul-Cadru de Organizare a Concursurilor de Epigramă sub egida UER. Niciun moment nu s-a gândit ca acestea să reprezinte un „dictat“, aşa cum mai susţin unii, ci să ofere linii directoare cât mai unitare. Oricine a putut (dacă a vrut) şi încă poate (dacă vrea) să facă absolut orice propunere, orice sugestie. Evident, oricine,... dacă vrea.

Laurenţiu GHIŢĂ

SCURT ŞI CUPRINZĂTOR

CEL PLAGIAT, CĂTRE PLAGIATOR

Cu teza ta, ce fericire,
Sunt măgulit şi onorat,
Că-n felul ăsta, fără ştire,
Mi-am dat al doilea doctorat!

Acad. Gheorghe Păun

CALENDAR RENOVAT

În vremea veşnicei tranziţii,
Ce nu se-ndură să mai plece,
Ne-am vindecat de superstiţii:
În orice zi e 13!

Ştefan Cazimir

DEMOCRAŢIE

Privesc sărmanii cetăţeni
Cât sunt de consultaţi mai marii:
Partidele – la Cotroceni,
La DNA – parlamentarii.

Viorel Cacoveanu

FIICEI MELE

Anii trec. Văd că-ţi priieşte,
Însă treaba-i ca-n şarade,
Căci la mine, vârsta creşte,
Iar la tine ea tot scade!

Petre Cioclu

ESEU

PRINCIPALELE TEHNICI REBUSISTICE FOLOSITE PENTRU REALIZAREA CALAMBURULUI ÎN EPIGRAMĂ

Ştefan-Cornel RODEAN

De la bun început se impune precizarea că prezentul material nu se doreşte a fi o pledoarie pentru folosirea calamburului în epigramă şi nici nu are intenţia să-i contrazică (dar nici să-i aprobe) pe cei care susţin că poantele bazate pe calambur sunt facile şi de o valoare mai slabă decât cele cu alte mecanisme de realizare. Scopul rândurilor următoare îl reprezintă doar **exprimarea unor opinii personale privitoare la modul de construire a calamburului**.

Potrivit DEX, **calamburul** este un joc de cuvinte bazat pe echivocul rezultat din asemănarea formală a unor cuvinte deosebite ca sens.

În epigramă, în cazul calamburului, relaţia lexicală se manifestă fie în prezenţa ambilor termeni, fie doar în prezenţa unuia dintre aceştia, celălalt fiind evocat de context.

Să luăm, spre exemplu, ***epigrama lui Al. O. Teodoreanu (Păstorel)***: *Când te acuză de beţie, / Tu poţi crâşmarului să-i spui / Că, de-ai făcut şi vreo prostie, / Nu-i vina ta, e vinul lui!* În acest catren sunt prezenţi ambii termeni ai calamburului („vina-vinul"), aflaţi în relaţie de paronimie (cuvintele sunt asemănătoare din punct de vedere al formei, dar deosebite ca sens şi ca origine, ceea ce crează echivoc şi umor, bineînţeles).

O situaţie deosebită de prima este în epigrama ***Femeia în actualitate,*** de ***Elis Râpeanu***: *Femeia are drept de vot / În Parlament şi peste tot / Şi mulţi din senatori ar vrea / Să fie-n Cameră cu ea*. Aici, termenii calamburului sunt în relaţie de omonimie, cuvintele implicate având exact aceeaşi structură şi pronunţie, dar sensuri diferite („Camera" ca element constitutiv al Parlamentului şi „camera" ca o încăpere a unui hotel, apartament etc.). Dar poanta se realizează foarte bine şi are efect enunţând acest cuvânt doar o singură dată.

În situaţia că termenii care sunt cuprinşi în calambur sunt perfect identici ca formă şi au aceeaşi pronunţare (este cazul omonimelor), calamburul nu presupune, deci, nicio tehnică de prelucrare a cuvintelor, epigramistul trebuie doar să descopere şi să pună în evidenţă, în mecanismul epigramatic, omonimia respectivă. De aceea, acest tip de calambur nu face obiectul materialului de faţă şi **ne vom referi, în continuare, doar la acele calambururi în construirea cărora se intervine în forma cuvintelor**.

Având în vedere faptul că aproape toate tehnicile de realizare a calamburului în epigramă au corespondenţe şi în rebus, în cele ce urmează vom folosi aparatul conceptual specific enigmisticii rebusistice, dar nu înainte de a evidenţia principalele **diferenţe generale între rebus şi epigramă**, existente în abordarea acestei problematici.

În plus, faţă de „artificiile lingvistice" comune folosite, o particularitate esenţială a calamburului în epigramă (faţă de rebus) este aceea că, pentru a realiza un joc de cuvinte de calitate, acesta trebuie să transmită un mesaj. Epigramistul nu transformă cuvinte cu scopul de a-şi „bate joc" de ele, el nu se „războieşte" cu cuvintele, ci cu tarele comportmentale ale semenilor, cu problemele economice, sociale, politice etc. Adică, jocul de cuvinte realizat „*nu trebuie să se oprească la suprafaţa cuvintelor, la coaja lor*", cum foarte plastic se exprima, nu o dată, doctorul în epigramă, doamna Elis Râpeanu (citat din memorie), ci trebuie să meargă în profunzime.

De asemenea, spre deosebire de enigmistica rebusistică, în scop umoristic se poate accepta ca unele cuvinte nou formate să fie uşor neconforme cu DEX-ul, neexcluzându-se în totalitate nici „inventarea" de cuvinte, cu condiţia ca aceste licenţe să nu afecteze echivocul şi perceperea clară a polisemantismului. Acest aspect trebuie cântărit, însă, foarte bine, de fiecare epigramist.

Spre exemplificare, un calambur foarte cunoscut, ajuns deja „clasic" este cel din epigrama ***Întoarcerea eschimosului de la vânătoare,*** de ***Alexandru Clenciu***: *În caiac, vâslind se-ndreaptă / Către ţărm, unde-l aşteaptă, / Rumenă de ger la faţă / Eschimoaşă-sa*

ESEU

pe gheaţă. Poanta acestei epigrame, bazată în principal pe calambur, este de foarte mare efect umoristic, mai ales datorită modului în care se face trecerea de la sensul propriu al unei expresii la un alt sens cu totul opus. Adică, se poate citi că eschimosul se îndreaptă spre ţărm (probabil, nerăbdător) unde îl aşteaptă (se bănuieşte, tot cu dragoste) eschimoaşa sa, pe gheaţă. Dar dacă descompunem cuvântul „eschimoaşă“ în două părţi egale fonetic (câte două silabe) şi excludem prima parte, ceea ce rămâne de citit din ultimul vers este „moaşă-sa pe gheaţă“, o expresie populară foarte cunoscută, cu înţeles mai mult de nepăsare, de indiferenţă, adică opus primului sens analizat anterior. Să mai subliniem că nu este vorba doar de simple cuvinte asemănătoare ca formă şi cu sensuri diferite, ci avem în epigrama citată o expresie formată din patru cuvinte. Da, dar (ar putea zice un cârcotaş, exagerat de atent la problemele tehnice) DEX-ul prevede că femininul de la „eschimos“ este „eschimosă“, nu „eschimoaşă“, iar „eschi“ luat separat nu înseamnă nimic...

Faţă de aceste posibile observaţii nici nu ar trebui să mai comentăm, ceea ce era de spus s-a spus în frazele anterioare.

Dar, să vedem care sunt, în opinia mea, aceste tehnici.

Ligamentul presupune unirea („lipirea“) a două sau mai multe cuvinte (sau părţi din cuvinte) pentru a forma un nou cuvânt (sau mai multe cuvinte).

Este cea mai răspândită tehnică de realizare a calamburului, atât în rebus cât şi în literatura umoristică, dar şi în sintagme celebre, maxime şi cugetări. Spre deosebire de rebus, unde ligamentarea se face, de regulă, între sfârşitul unui cuvânt şi începutul altuia, în epigramă calamburul se realizează mai ales prin „lipirea“ unor cuvinte întregi. Practic, se compune un cuvânt nou din altele. Procesul este benefic pentru epigramă şi dacă este în sens invers (de descompunere a unui cuvânt în două sau mai multe cuvinte).

Începem exemplificarea ligamentului cu o epigramă de efect umoristic, foarte bine realizată din punct de vedere tehnic, cu mesaj clar, calamburul având ca date de plecare numele unui autor (de la care s-au folosit cu măiestrie atât numele de familie, cât şi iniţialele celor două prenume).

Lui V. D. Popa, de ***Grigore Lupescu***: *Astfel zici de vezi cum scrie / Şi gândeşti de bună seamă: / Ve De Popa... liturghie, / Dar nu vede EPIGRAMĂ.*

În opinia mea, astfel de epigrame, care pornesc calamburul de la numele unei persoane, de la titlul unui volum, de la numele unei localităţi, de la titlul unei opere ş.a.m.d., prezintă marele risc pentru epigramist, ca fascinat de ideea jocului de cuvinte, de dragul acestuia să „atace“ pe nedrept, să sugereze (sau să spună direct) că „ţinta“ sa nu are talent, este beţiv, afemeiat, că opera respectivă nu are valoare etc.

Vorbind de compunerea cuvintelor prin ligamentare, consider că este foarte potrivită evidenţierea epigramei ***Mesajul lui Tokes,*** de ***Gheorghe Constantinescu***: *„Iubirea“ din mesaj transpare / Şi-i rezumată într-un gând: / Români, să mai aveţi răbdare, / KOSOVO coacem în curând!*, în care, doar în trei silabe sunt ligamentate nu mai puţin de şase cuvinte (compunându-se un nume propriu de mare rezonanţă), ca să nu mai vorbim de realizarea echivocului şi de mesajul transmis.

Să vedem, în cele ce urmează, un calambur realizat prin ligament, dar cu descompunerea unui cuvânt în alte patru, pentru a realiza dublul înţeles.

Este vorba de epigrama ***La bacul lăudat,*** de ***Nicolae Mihu***: *Ea la bac s-a prezentat / Cu încredere, voioasă, / Însă tot nu l-a luat, / Că a fost C-O PILĂ ROASĂ.*

Sunt şi situaţii în care, în acelaşi calambur, se întâlnesc atât compunerea cât şi descompunerea cuvintelor, ca în catrenul ***Vila şefului poliţiei,*** de ***Dan Norea***: *A fost rugat de hoţ: ... o-misiune / Şi fapta sa fu iute răsplătită / Căci apăru pe dat', ca o minune, / Cadoul ce-a primit... ca-să... o-mită.* Adică, se poate citi, cu un înţeles, „ca să... omită“ şi, cu alt înţeles, „casă... o mită“ situaţie în care „casă“ este realizat prin compunere faţă de primul înţeles, iar „o mită“ prin descompunere.

Nu putem încheia acest subcapitol fără a supune atenţiei problema calamburilor multiple în cadrul unei singure epigrame, scop în care reproducem catrenul ***Semnături la***

Continuare în pag. 30

CONCURS

REZULTATELE

CONCURSULUI DE REPLICI (COMENTARII) EPIGRAMATICE:

Epigrama de comentat a fost:

EXPERIENȚA VIEȚII

„Cu răul când m-am confruntat
În lupta crudă de idei
Nu „câinii“ m-au înfricoșat,
Ci droaia mare de „căței“.

(Corneliu Costăchescu)

Decizia a fost grea. Dar ne-a ajutat bichonul redacției, Shady, care a lătrat cel mai tare la epigrama lui VASILE VAJOGA:

ATAC ÎN HAITĂ

Când eu mă zbat spre-a face loc ideii,
Vă spun cinstit şi fără de palavre:
Nu mă-nspăimântă „câinii“, nici „căţeii“,
Ci, doar, adunăturile de „javre“!

În urma lui, lătra insistent o haită din care s-au remarcat:

EXPERIENȚA DE PE MARE

Am lucrat pe pescadoare
Şi am prins şi câini de mare
Ce nu m-au înspăimântat
Ca rechinii de uscat.

George Ceauşu

SE POATE ŞI MAI RĂU

Avea-vei, fii pe pace,
Momente şi mai grele
Când o să ai de-a face
Cu-o droaie de căţele!

Paul Curiman

NU E NEVOIE DE MULȚI

Să-ţi strice viaţa când nu vrei
Nu trebuie prea mulţi căței;
Să te oprească la urcuş
E de ajuns un căţeluş.

Ionel Jecu

RELIGIOASĂ

Degeaba ai idei mereu,
Din ele se alege scrumul;
Nu poți s-ajungi la Dumnezeu,
Că popii îți barează drumul!

Ioan Prodan

* * *

În regnul lor, chiar firoscos,
Potăile ştiu de la noi:
Nu poţi s-ajungi uşor la os
Trecând de eşalonul doi!

Sever Purcia

UNUI CĂȚEL

Premierul inimos
(Astăzi bun primar în țară)
Fost-a câine credincios
La o... „javră ordinară“.

Nae Bunduri

BIROCRAȚIE ROMÂNEASCĂ

Când vreau s-ajung la câte-un boss,
Să n-am de aşteptat tot anul,
Cățeilor le-arunc un os,
Să pot ca lui să-i duc ciolanul.

Petru-Ioan Gârda

PIRAMIDA

Treaba când se-organizează,
Se constată, cu temei,
Că „dulăul şef“ tronează
Peste-o droaie de „căței“!

Eugen Ilişiu

PARDON!

Exclus ca-n „lupta de idei“
Să intre şi caninul clan,
Când azi, şi „droaia de căței“
Se luptă tot pentru ciolan...

Nichi Ursei

* * *

În lupta de idei
Şi-n lupta pentru pâine
Mor haite de căței
S-ajungă șef un câine.

Petre Bănești

Într-o gropiță, în grădină, Shady a pus la păstrare câteva epigrame, pentru mai târziu. Am remarcat printre ele pe cele ale următorilor: *Dan Căpruciu, Valentin David, Nicolae Topor, Marinică Dobreanu, Gheorghe Bâlici, Constantin Cristian* şi *Gheorghe Gh. Popescu*.

ANIVERSĂRI

Le urăm
La mulţi ani,
de ziua lor!...

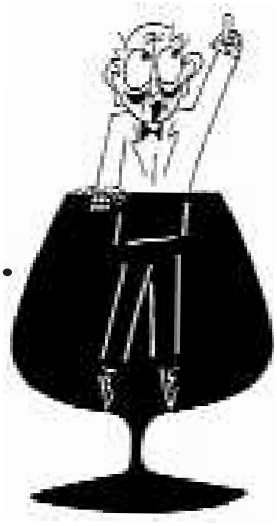

UNUI MEDIC CARE M-A TRATAT

Deci, din nou sunt viu
Şi nevătămat!
Ce mi-a dat nu ştiu,
Ştiu doar ce i-am dat!

GHEORGHE LEU – 80 ANI

CUM AM REUŞIT SĂ MĂ ÎNSOR

Să se mărite n-a dorit,
Ea prea frumoasă, eu stupid
Şi, şantajând-o, am minţit,
Spunând că m-a lăsat gravid.

DAN CĂPRUCIU – 80 ANI

INVITAŢILOR
LA AGAPA „BENCEI – 75“

Dragii mei contemporani,
Ce-aţi venit de astă-dată,
Peste două'ş'cinci de ani
„O s-o facem şi mai lată.“

IONEL IACOB-BENCEI – 75 ANI

UNUI FUNCŢIONAR LINGUŞITOR

Te-au îngropat precum ai vrut,
În preajma unui şef mai mare,
Şi-acolo sub pământ, prin lut,
Găsi-vei tu spre EL cărare.

VALENTIN PORTAS – 75 ANI

PĂCATELE TRANZIŢIEI

Şi-a lăsat acum nevasta –
Pe Speranţa n-o mai vrea –
Că,-n democraţia asta,
Foarte mulţi trăiesc cu ea!

IONEL NEGRUŢ – 70 ANI

AGENTUL DE CIRCULAŢIE

Când îl văd pe stradă, în maşină
Mi se face pielea de găină,
Dar când cere să opresc, spontan
Mi se face pielea de... curcan!

MIHAI BATOG-BUJENIŢĂ – 70 ANI

„POALE LUNGI
SI MINTE SCURTĂ“ AZI

A „pierit“ cu totul poala
Şi nu-i greu să ne decidem
Cum să sune azi zicala:
„Poale ioc şi minte idem“!

GHEORGHE PĂUN – 65 ANI

EVOLUŢIE

Demult, haiducii cei mai duri
Fugeau de poteră-n păduri;
Azi, epigoni de-ai lor, frecvent,
Se fofilează-n… Parlament!

GRIGORE CHITUL – 55 ANI

LA CHIRURGIE

Un hoţ, având dureri acute,
'Nălţând spre doctor ochii trişti,
Ceru să-l opereze iute,
Ca între profesionişti.

CONSTANŢA APOSTOL – Constant constantă

CLUBUL CLUBURILOR

Cenaclul „NIGRIM“ al umoriștilor buzoieni

Cenaclul umoriştilor buzoieni s-a născut în primăvara anului 2000, pe lângă Casa de cultură „Ion Caraion“. Din luna august 2015 funcţionează în cadrul Centrului Cultural „Alexandru Marghiloman“, care a absorbit precedenta instituţie de cultură a municipiului.

Din septembrie 2011 cenaclul poartă denumirea „Nicolae Grigore Mihăescu – NIGRIM“, ca omagiu adus marelui epigramist şi om de cultură buzoian, în anul în care se împlineau 140 de ani de la naştere şi 60 de ani de la deces. Conducerea cenaclului este asigurată de Mihai Sălcuţan, preşedinte, Ion Mitică, vicepreşedinte, Mihail Cuţulencu, secretar. În decursul anilor numărul membrilor cenaclului a oscilat, fără a scădea sub 10. Aceştia au publicat 53 volume de autor, 9 în colaborare, au apărut în 75 culegeri şi antologii de epigramă, au câştigat peste 150 de trofee la concursuri naţionale de gen. Membri de onoare ai cenaclului sunt domnii Mihai Cimpoi, George Corbu, Mircea Ionescu-Quintus, Nicolae Paul Mihail (d. 19.03.2013) şi doamna Elis Râpeanu.

În activitatea sa Cenaclul NIGRIM a înregistrat multe premiere naţionale, care au atras atenţia şi aprecierea creatorilor şi iubitorilor de epigramă, dintre care amintim:

Din anul 2000 organizează Festivalul Naţional de Epigramă „Cât e Buzăul de mare“ şi din anul 2001 Concursul de epigramă pentru elevii de liceu „Boboc de epigramă“, iniţiativă rară în peisajul epigramatic naţional;

A iniţiat şi tipărit la Buzău, în anii 2005 şi 2007, primele două ediţii ale „Anuarului Epigramiştilor Români“, iniţiativă a lui Gheorghe Culicovschi;

A asigurat cadrul necesar decernării Premiilor Anuale U.E.R., începând cu prima lor ediţie, 2008;

Din anul 2008 asigură atribuirea la Buzău a premiilor Concursului Naţional de Epigramă „Mircea Trifu“ organizat de prof. dr. Elis Râpeanu;

În anul 2007 a devenit primul cenaclu posesor al unui imn propriu, „Imnul festivalului buzoian“, text şi muzică Ion Mitică, aranjamentul muzical aparţinând profesorului Nicolae Tănase, iar interpretarea cunoscutului solist Ex-Savoy, George Mitrea.

Volumul „Umor pe toate feţele“, autor Mihai Sălcuţan, editura „Editgraph“, Buzău, 2013, prezintă o istorie cuprinzătoare a cenaclului, a activităţii şi performanţelor obţinute.

Vă prezentăm o selecţie a membrilor cenaclului NIGRIM Buzău, realizată de preşedintele său, dl. Mihai Sălcuţan, de altfel şi Vicepreşedinte al UER:

IMNUL DE REVELION

Deşteaptă-te române,
Bea vin şi hai la joc!
Mai bea şi ce rămâne...
Şi culcă-te la loc!

Nicu (Nicuşor) ALECU

MOTIVAŢIE

Mă convinge viaţa, zău,
Pe măsură ce trec anii,
Că nu-s părăsit la rău…
De-asta îmi respect duşmanii!

Victor BIVOLU

PE MARGINEA UNUI PROVERB

Între două nu te plouă,
Tragi concluzia uşor;
Când le pierzi pe amândouă
Te usuci... de dorul lor.

Dan CULICOVSCHI

AUTOEPITAF

De-am trăit ani fericiţi,
Atingând şi vârsta iernii,
Fuse fi'ndcă subalternii
Mă-njurau cu „Să trăiţi!“

Gheorghe CULICOVSCHI

CLUBUL CLUBURILOR

VISURI
Aş vrea să fiu cu ea, mi-am zis,
Măcar o noapte la Paris…
Dar cu ce am în buzunar,
Presimt o noapte de coşmar!
Mihail CUŢULENCU

DESPRE TENTAŢIA PRIMORDIALĂ...
Dacă-aş fi fost acel Adam,
La rău, de Eva, îndemnat,
Din pom, eu mărul nu-l luam,
Dar frunza... cert, m-ar fi tentat.
Liviu GOGU

SOLUŢIE

Femeia mică îşi doreşte
Pantofi cu tocurile cui,
Fiindcă soţu-o dojeneşte,
Că nu-i la înălţimea lui.
Mirela GRIGORE

GARANŢIE LA SALTUL CU PARAŞUTA
Instructorul, ca o aspidă,
I-a spus, făcându-se că plouă,
Că dacă n-o să se deschidă
I-o va schimba cu una nouă.
Ion MITICĂ

DRAGOSTEA TRECE PRIN STOMAC
Îmi e sau nu îmi e pe plac,
Iubirea trece prin stomac,
Că, iată, m-am îndrăgostit
Şi, Doamne, câte mai înghit...
Florin ROTARU

LA A DOUA TINEREŢE

Sorţii, de ar fi pe vrute,
Eu i-aş cere, ca bărbat,
Să îmi dea femei trecute...
Nu prea mult de majorat!
Mihai SĂLCUŢAN

ORA DE GEOGRAFIE
Deşi râdeau colegii, bată-i vina,
Eu unul sunt convins că n-am greşit,
Atunci când am răspuns că Argentina
E-n vestul Europei... la cerşit.
Ica UNGUREANU

CONCURS
Pe un post la primărie,
Două fete din Pietroasa
Dau concurs, ca să se ştie
Că doar una-i tămâioasa.
Constantin VOICILAŞ

Clasa de elevi a cenaclului:

GLOBALIZARE
Litoralul românesc
Nu mai este tomitan:
Palmierul e grecesc,
Iar soldatu,-american!
Mihai-Cătălin ALBU

EPIGRAMISTUL
E pornit în cruciadă,
Ca un cavaler temut,
Cu un verb acid drept spadă
Şi talent în chip de scut.
Marius ARDELEANU

APLECARE
Fata mamei ca o floare,
Ascultând mereu manele,
E acuma la strâmtoare…
La Bosfor sau Dardanele?
Mihaela-Diana GRIGORE

BĂRBĂŢIE
E puternic omul care
E în stare şi beat cui
Să se ţină pe picioare...
Sigur, pe-ale patului !
Mihaela ONICA

FATA DUPĂ CĂSĂTORIE
A avut doar premiu-ntâi
Şi în frunte-a fost la toate,
Dar acum, de căpătâi,
Are cartea... de bucate.
Alina-Liliana STOICHIŢĂ

EVENIMENT

Cântă CUCII-n Bucovina

Cronică a Festivalului de Umor Vama-Horodnicul de Sus, 2015

Pe la începutul lui septembrie am primit un telefon de la domnul Sorin Cotlarciuc, directorul festivalului de literatură umoristică de la Vama-Bucovina. Deşi nutream speranţa secretă să fiu invitat la festival, nu asta a fost surpriza, ci una mult mai mare şi mai plăcută decât mă aşteptam. Trei CUCI – membri ai Clubului Umoriştilor Constănţeni – figurau pe primele trei poziţii ale clasamentului la secţiunea Poezie Umoristică, în ordinea: Petru Brumă, Ionuţ-Daniel Ţucă şi Dan Norea, pe lângă Claudiu Şimonaţi din Geoagiu. Cum a mai fost invitat la festival încă un CUC, Ananie Gagniuc, am hotărât să mergem cu maşina. Petru Brumă era deja în Bucovina. Având un loc liber în maşină, l-am luat din mers pe Mihai Frunză, preşedintele CUB. B vine de la Brăila.

Vineri după amiază am ajuns la Vama. Neavând la dispoziţie un hotel unde să fim cazaţi cu toţii, inimoşii organizatori Sorin Cotlarciuc şi Ioan Mugurel Sasu ne-au repartizat la diverse pensiuni. Problema este că, la orice festival, socoteala de acasă nu se potriveşte cu cea din târg. Mă rog, cu socoteala din sat. În pensiune trebuiau să fie cazate opt persoane cu două maşini. Dar una din maşini, pe numele ei Grigore Chitul, a avut un accident în drum spre Vama. Spre liniştea noastră, am aflat că doar maşina a suferit, Grigore fiind rănit numai în amorul propriu. Totuşi, urmarea a fost că, spre punctul unu al ordinei de zi, care avea loc peste două sate, a trebuit să mergem şase persoane în maşina lui Ionuţ. Doar nu era să-l lăsăm acasă pe Nae Bunduri. Frunză a stat în braţe la Brumă sau invers, nu-mi aduc aminte cine a fost dedesubt.

Punctul unu s-a desfăşurat vineri seara în sala de conferinţe a pensiunii Lidana din Molid. În momentul în care s-au făcut prezentările, am constatat că avem printre noi multe personalităţi din toate domeniile. Erau chiar şi câţiva umorişti. Încerc să enumăr din memorie. Dintre cei câţiva scriitori de toate genurile şi sexele, neapărat trebuie să-l amintesc pe cunoscutul poet Horia Zilieru din Iaşi. Din reprezentanţii media, mulţi la număr, era imposibil să nu-l remarci pe Dumitru Graur. La început m-am mirat, comentatorii sportivi pot avea, cel mult, umor involuntar. Dar m-am lămurit imediat, ne-a vorbit exclusiv despre tatăl său, Alexandru Graur, care avea cu limba română o legătură mai strânsă decât mulţi din sală. În enumerare nu pot sări peste interpretul umorist Constantin Tiron. De fapt nimeni nu poate sări, e singurul care îl complexează pe Ananie Gagniuc. Dintre actorii prezenţi se detaşa Dorel Vişan pentru care, după ce l-am ascultat în câteva rânduri, am căpătat un respect necondiţionat.

S-a început cu nelipsitele speech-uri – organizatori, sponsori, invitaţi... Recitalul de poezie umoristică şi epigramă a fost moderat de Cornel Udrea. În pauza dintre recital şi momentele artistice au avut loc schimburi de replici, de reviste şi de volume. Domnul Corbu a distribuit diplome aniversare „***U.E.R. – 25***“

Sâmbătă dimineaţa a fost ziua diplomelor. La primărie, într-un cadru festiv, au fost înmânate premiile secţiunii de Poezie Umoristică şi câteva sute de alte diplome. Lângă masa prezidiului erau două doamne tinere şi frumoase, îmbrăcate în costume populare, care probabil fuseseră condamnate la locul de muncă. Una din doamne, Luminiţa Ignea, este colegă cu mine şi cu Nelu Gârda pe un site de haiku. Drept care, la sfârşitul festivităţii, am făcut o poză toţi trei şi i-am propus „*Hai-ku noi!*“.

A urmat dezvelirea unui bust. Ananie Gagniuc, deşi are oarece dificultăţi de deplasare, a strâns din dinţi şi a mers cu noi datorită unei confuzii: „*Cum, nu era vorba de bustul lui Elis Râpeanu?*“ Când a aflat că e vorba de cărturarul I. G. Toma, s-a dezumflat puţin. Prea puţin, după părerea mea.

Şi cu asta s-a terminat prima parte a zilei. Ne-am urcat cu toţii în două autocare şi am plecat spre Horodnicul de Sus, pentru partea a doua. Mai întâi, organizatorii ne-au dat o palmă. Mai exact, ne-am oprit şi am făcut fotografii în faţa unei palme imense. Următorul popas, la Suceviţa. Văzându-ne, toţi sfinţii de pe pereţi au înverzit. În ciuda lor, am reuşit să prind un instantaneu în care răii umorului românesc, Gagniuc, Frunză şi Udrea, stau cu teamă în faţa Judecăţii de Apoi.

→

EVENIMENT

Odată ajunşi la Horodnicul de Sus, am trecut pe sub o poartă boltită ca un arc de triumf, pe care era săpată inscripţia „***MUZEUL EMILIANUS***“. Imediat în spatele ei ne-a întâmpinat însuşi domnia sa Emilianus... pardon, Emil Ianuş, cu invitaţia „*Bine aţi venit... la beci!*“ Beciul este un fost depozit amenajat de gazdă, avocatul Emil Ianuş, având două scopuri distincte. Prima jumătate are aspect de local, în care poate încăpea o nuntă de câteva sute de invitaţi. A doua jumătate este muzeul propriu zis, cu vreo 15 despărţituri tematice, fiecare străjuită de o epigramă. Titlurile temelor – Primăvara, Vara, Toamna, Iarna, Raiul, Iadul...

Ne-am aşezat la mese şi a urmat un ospăţ care ne-a îndemnat încă o dată să facem comparaţia cu nunta. Au alternat felurile de mâncare cu cele de băutură, decernarea premiilor la secţiunea Epigramă cu programul artistic muzical, recitalul celor câtorva actori prezenţi cu recitalul epigramiştilor. Emil Ianuş a avut propriul recital, dar nu ştiu unde să-l încadrez, la actori sau la epigramişti.

E momentul să dau un pic de atenţie epigramiştilor. Am selectat câte o epigramă de la fiecare, profitând că toţi sunt – altă coincidenţă – colegi de pe site-ul *Agonia*.

Premiul I – FLORIN ROTARU:
Până nu vezi, nu crezi
Am depăşit cu greu sincopa,
Dar azi credinţa-mi umple casa,
Că-n Raiul ce-l promite popa
M-a dus aseară preoteasa.

Premiul II – GRIGORE CHITUL:
Începător la volan
Şoferul, învingându-şi tracul
Şi-accelerând un kilometru,
A dat, la un viraj, de dracul
Şi-apoi în Rai de... Sfântul Petru!

Premiul III – LAURENŢIU GHIŢĂ:
Ambiţie
Cumpătat, modest la trai,
La sfârşitul veacului,
Veţi vedea c-ajung în rai,
C-aşa-s eu... al dracului!

Premiul III – NICOLAE BUNDURI:
Graţiere pe lumea cealaltă
Pe-un fost magnat (un mare crai)
Furând în viaţă, milioane,
Din Iad l-au transferat în Rai
C-a scris acolo... trei romane.

Premiu special – ION DIVIZA:
Măsuri de siguranţă
Pe-un boss politic reputat,
Din Iad în Rai l-au expulzat,
Că Scaraoţchi nu-i dement
Să ţină-aşa un concurent!

Palma de Mahorca

Pe seară ne-am urcat în autobuze şi ne-am întors în Vama. Unii dintre noi au mers la stadion unde, pe o scenă instalată special pentru „*Zilele Comunei Vama*“, s-au produs pe rând interpreţi de toate felurile. Cu mare plăcere am ascultat încă un recital al lui Dorel Vişan. După care tot grupul de umorişti a intrat într-un cort unde a mâncat gogoşi. La propriu. Nu m-a deranjat prea mult, se repeta obsedant melodia „Cântă CUCU-n Bucovina“. Mă credeţi că, după două săptămâni, încă mă trezesc dimineaţa cu ea în cap?

Le-am mulţumit din inimă gazdelor pentru ospitalitate şi ne-am luat rămas bun. Dar nu şi de la Vama, nu puteam pleca fără o vizită la Muzeul Oului. Înainte de a părăsi pensiunea, Gagniuc a dat un telefon: „*Sunteţi acasă? Venim să ne depunem ouăle... pardon, omagiile noastre!*“

Ne-au întâmpinat cu zâmbetul pe buze cele două Stăpâne ale Oului (sesizaţi aluzia la J. R. R. Tolkien?), surorile Letiţia şi Cătălina Orşivschi. După politeţurile de rigoare, ne-au pus pe cap nişte căşti pentru a asculta o prezentare detaliată a exponatelor, ca la marile muzee ale lumii. Am făcut o mulţime de poze, până să plecăm noi au mai venit şi alţi vizitatori.

Şi cu asta, odiseea noastră prin Bucovina s-a terminat. Seara târziu, a ajuns fiecare la Penelopa lui. Până la următoarele aventuri ale CUCilor, vă spunem: „*La revedere“!*

A consemnat DAN NOREA

HOMO EPIGRAMATICUS

NOI ȘI... ELE

VINE SOACRA PE LA NOI

Când vine soacra, eu socot
Că, printre multe nerozii,
Îşi bagă nasul peste tot
(Dar nu şi unde mi-aş dori).

Nae Bunduri

ATRACŢIE PERICULOASĂ ÎN IAD

O diavoliţă ce râdea,
Când încercai să-i cânţi în strună,
Era a dracului de rea
Şi dată dracului... de bună!

Mihai Arsenie

PARADOX

Obişnuia, din tinereţe,
Ca, dacă-i amărât,
Nevastă-sa, o frumuseţe,
Să-i ţină de urât.

Nicolae Mihu

MINI-LEGENDĂ

Greu, Manole, încercat,
Soaţa-n zid şi-a ferecat;
De atunci, spre bafta rasei,
Tot femeia-i stâlpul casei!

Zaharia Petrache

LA GURA SOBEI

Femeile, în nopţi târzii,
Când luna-i sus şi stele-s multe,
Ne spun poveşti şi fac copii...
Să aibă cine să le-asculte!

Mihai Sălcuţan

GAZDELE DUPĂ REVELION

În zori, când peste toată casa,
Tăcerea-ncet, încet se lasă,
Ea, obosită, strânge masa,
El, musafirii de sub masă!

Vali Slavu

Epoca denunţurilor

Ca pe amantă s-o-nvăţ minte,
Îi fac denunţ la DNA,
Că deseori când merg la ea,
Îmi cere banii înainte.

Ion Micuţ

ROMANTISM LA... 25 DE ANI DE CĂSNICIE

Lumina din ochii tăi mari
Fu dulce sclipire nebună,
Un fulger născut din furtună...
De-aceea port azi ochelari.

Liviu Gogu

SOŢIEI LA NUNTA DE AUR

I-am demonstrat-o din liceu
Că nu pot alţii ce pot eu,
Şi azi ni-i casa ca bazaltul...
Că nu pot eu ce poate altul!

Dan Prundoiu

UNEI MARI ECOLOGISTE

Fiind copilă, ea visa
Că animale va salva
Şi-un dobitoc tot a salvat,
Fiindcă nu s-a măritat.

Florin Rotaru

CONCURS

REZULTATELE CONCURSULUI PE RIME DATE

(Rimele: **zice, masă**)

Chiar dacă deja guvernul a picat, fiţi fără grijă, îi vine rândul, negreşit, următorului să fie contestat în stradă, aşa că parcă am fi tentaţi să îl evidenţiem (şi ca încurajare), pe epigramistul buzoian Liviu GOGU (care zice că va da o masă – din sufragerie).

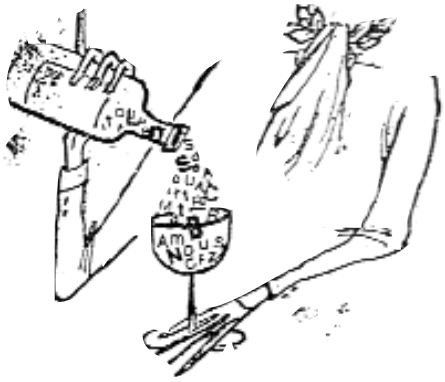

SUGESTIE CĂTRE OPOZIŢIE, PENTRU REUŞITA MANIFESTAŢIILOR

Români milioane-or să iasă
Şi-or face Guvernul să pice,
Atunci când, în piaţă, le-oţi zice
Că-s niscaiva... moaşte, pe-o masă.

La masa cu bucate alese, am mai reţinut pe:

DREPTURI POLIŢIENEŞTI

Calm, un poliţist îi zice
Unui hoţ ce sparge-o casă:
„Nu pot să te prind, amice,
Sunt în pauză de masă“!

Constantin Cristian

NOUA ORDINE VLAHUŢIANĂ

Dorea prin rege, cum se zice,
Minciuna-n lume să tot iasă;
Guvernul, să nu se complice,
Stă cu corupţia la masă.

Vasile Larco

„MEGA... MIREASA“

Părul blond ca nişte spice,
Gura mică şi frumoasă,
Ochi ca mura, n-am ce zice,
...dar ce „masă“!!!

Nae Bunduri

IRONIA SORŢII

Când viaţa crudă pare să indice
Că pâinea e o temă de angoasă,
Nu pot să înţeleg de ce se zice,
Că foamea este fenomen de masă.

Valentin David

CLARIFICARE

Dându-i două polonice,
Soaţa l-a băgat sub masă
Şi de-acolo dânsul zice:
„De mâncare-am spus că-i grasă!“

Florina Dinescu-Dinu

EXPERIENŢĂ ŞI MATURITATE BAHICĂ

De eşti om deştept, la masă
Nu bei totul, cum s-ar zice:
Stai ascuns sub dânsa, ca să...
Vezi pe cine-o să mai pice...

Gheorghe Bâlici

FAMILIA IDEALĂ

El şi ea, şezând la masă
Fac demult o bună casă:
Între ciorbă şi şorice,
El înghite, dânsa zice.

Elena Leach

OLTEANUL GENTLEMAN

Când soacra şi-a chemat, se zice,
Să-i viziteze noua casă,
El, mai întâi, îi dete-o masă…
În cap, de o făcu arşice.

Nichi Ursei

Se zice că au fost foarte aproape de colţul mesei şi: *Eugen Deutsch, Ion Prodan, Gheorghe Gh. Popescu, Liviu Zanfirescu, Nicolae Topor, Mircea Micle* şi *Eugen Ilişiu*.

EVENIMENT

Festivalul Național de Epigramă „Umor la Mila 80“
Galaţi, 9–11 octombrie 2015

Dacă, până acum, n-am avut ocazia să particip la „Umor la Mila 80“, iată-mă prezentă la „majoratul“ festivalului gălăţean. În ciuda distanţei foarte mari şi a drumului obositor, am răspuns „prezent“ invitaţiei primite de la domnii Ion Moraru – preşedintele Clubului Umoriştilor „Verva“ Galaţi şi Sergiu Dumitrescu – directorul Centrului Cultural „Dunărea de Jos“.

Participanţii la cea de-a XVIII-a ediţie au fost primiţi cu căldură, chiar dacă vremea se pregătea să-şi etaleze capriciile. La masa de seară, a avut loc un concurs ad-hoc de epigrame, pe rime date (*refugiat* şi *moţiune*). Cum eu evit subiectele politice, i-am lăsat pe confraţii mei să se întreacă. Premianţii au primit obiecte de bucătărie, provocări pentru a-şi demonstra măiestria şi în arta gastronomică, nu numai în epigramă.

Premiul I
VASILE VAJOGA (Iaşi)
Opinie cetăţenească
În ţara-n care-o moţiune
Respinsă-i des, poţi presupune
Cum că ar fi de preferat
Statutul de... refugiat.

Premiul al II-lea
NICOLAE BUNDURI (Braşov)
Fraţii noştri
Intrând în noua Uniune,
Mi-a spus un vechi refugiat:
La Chişinău, o moţiune...
E ca o votcă la ficat.

Premiul al III-lea
GEORGE CORBU (Bucureşti)
Mie însumi, ca român
Zadarnică-i o moţiune,
În Schengen fi-voi refuzat!
Deci, protestând, ca opţiune,
Azi, mă declar refugiat!

Sâmbătă, după micul dejun, gazdele ne-au pregătit o surpriză: vizitarea Muzeului Istoriei, Culturii şi Spiritualităţii Creştine. Într-o clădire învecinată, am vizitat exponate de artă modernă.

Mai bogaţi spiritual, ne-am îndreptat spre Cercul Militar Galaţi, unde s-a desfăşurat spectacolul de gală. Recitalurile de epigramă au alternat cu momente muzicale, prezentate de talentaţii copii de la grupul „Voces“. În sală, printre spectatori, s-a aflat şi un om al cărui umor nu trece neobservat, în apariţiile la televizor: domnul doctor Nicolae Bacalbaşa.

Făcând referire la cele două teme ale concursului de epigramă („Înger păzitor“ şi „Cremenea şi amnarul“), mediatoarea spectacolului – epigramista Constanţa Apostol – ne-a dedicat două catrene:

Colegilor mei
Cum n-au făcut vreun rău cuiva
Şi ştiu precis că nu-s atei,
Din epigrame, veţi vedea
Că numai îngeri nu sunt ei!

Tot lor
Privind admirativ, socot
Că talentaţi, aşa cum îs,
De cremene să fii şi tot
Nu poţi să te abţii de râs!

Cele spuse s-au adeverit. Noi nu ne-am dovedit a fi chiar nişte îngeraşi, iar publicul a râs. Domnul Ion Moraru a înmânat diplome premianţilor, după care, pe ritmurile imnului Cenaclului „VERVA“, am părăsit sala şi ne-am îndreptat spre restaurantul unde a avut loc masa festivă.

Palmaresul

Premiul I
NICOLAE BUNDURI (Braşov):
Mireasa, înainte de nuntă
Nunta-i un moment cam greu
Şi se roagă fata-n zare:
Înger, îngeraşul meu…
Ştii cum sunt, tu fă-mă mare!
Indicaţii piro… tehnice
Din cremene când sar scântei
Sub lovituri de-amnar, active,
Să nu aveţi în jur femei…
Sau alte surse explozive!

Premiul al II-lea
GHEORGHE CONSTANTINESCU (Braşov):
Poporul român
Fericit acest popor,
Şi-a atins, în fine, ţelu',
Are-un înger păzitor:
Scutul de la Deveselu.
Prietenul la nevoie se cunoaşte
Într-adevăr, un bun amic,
Azi om ca el găseşti mai rar,
Când nu îţi arde de nimic,
Îţi dă şi cremene, şi-amnar.

Premiul al III-lea
VALI SLAVU (Aninoasa):
Unui şofer vitezoman
Pe carosabil, trece-n zbor,
Dar n-a făcut vreun accident,
Căci are-un înger păzitor
Al dracului de vigilent.
Un ţăran care ţine la tradiţii
Loveşte cremenea cu-amnarul
Şi, calm, mişcarea o repetă,
Apoi, deschide buzunarul
Şi-aprinde focul c-o brichetă.

→

CARUSELUL CU EPIGRAME

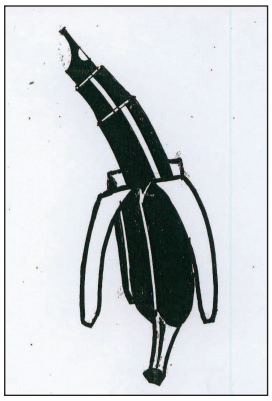

Dintre sute de peniţe

LUCRU BINE FĂCUT

Cu puţină fantezie,
Lucru bun făcut să fie,
Îl încep cu-anestezie
Şi-l închei cu-autopsie.

Petru Băneşti

LA HORĂ

La hora noastră ţărănească
Săltam de duduia hotarul,
Dar, vrând ca să se pricopsească,
Mai e săltat, azi, doar primarul.

Mihai Arsenie

OPTIMISM

Spune calm, Iisus în piaţă
Celor ce pe cruce-l suie:
„Fiţi mai optimişti, că-n viaţă
Nu-i nimic bătut în cuie“!

Laurenţiu Ghiţă

RISC DE CONTRAVENŢIE

De câte ori pe drumul vieţii, greu,
Îmi face semn o dulce Mona Lisă,
Ca un făcut, alături văd mereu
Panoul cu „Oprirea interzisă“.

Dan Norea

MĂSURI DE PRECAUŢIE

Raiu-i lăudat de orişicine,
Însă, oameni buni, ar fi drăguţ
Să vorbim şi despre Iad de bine,
În speranţa unui loc călduţ!...

Ioan Toderaşcu

SOŢIA

Nu este zi să nu mă şicaneze,
Îmi cată nod în papură mereu,
M-ameninţă că o să divorţeze...
Aşa să îi ajute Dumnezeu!

Nicuşor Constantinescu

ROLUL POLITICII ÎN EDUCAŢIA RELIGIOASĂ

Deşi nu sunt deprins cu cele sfinte,
Când urmăresc câte-un ales de seamă,
Tot reuşesc să murmur trei cuvinte:
De cruce, de biserică, de mamă...

Florin Rotaru

ARBITRUL

Conduce-o competiţie,
Decide în justiţie
Dar, din păcate, nu prea rar,
El hotărăşte... arbitrar.

Ştefan-Cornel Rodean

Menţiuni: ION DIVIZA (Chişinău), **ELIS RÂPEANU** (Bucureşti) şi **FLORIN ROTARU** (Buzău). **Premii speciale: VASILE VAJOGA** (Iaşi), **NICHI URSEI** (Râmnicu Vâlcea), **PETRU-IOAN GÂRDA** (Cluj-Napoca) şi **GHEORGHE BÂLICI** (Chişinău) – premiu special pentru susţinerea şi promovarea epigramei româneşti pe ambele maluri ale Prutului. **Diplome de excelenţă**: **GEORGE CORBU** – preşedintele U.E.R., **MIHAI SĂLCUŢAN** şi **PETRE GIGEA-GORUN** – vicepreşedinţii U.E.R., **LAURENŢIU GHIŢĂ** – redactorul-şef al revistei „Epigrama“ şi **prof. ŞTEFAN CAZIMIR**.

A consemnat VALI SLAVU

CARUSELUL CU EPIGRAME

Dintre sute de peniţe

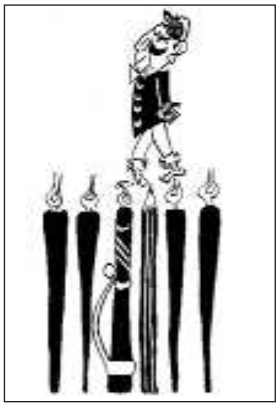

SCHIMB DE EXPERIENŢĂ

Cum Raiul nu mi-e la-ndemână,
Eu cu Satan voi face-un troc:
Să stau la el o săptămână
Şi cei din Iad... la mine-n bloc.

Nae Bunduri

OGLINDA OMULUI

Omului îi ştim măsura
De cât poate şi cât ştie,
Când îşi poartă incultura
Printre semeni, cu mândrie.

Gheorghe Gh. Popescu

UNUI ÎMBOGĂŢIT

Nu ştiu banilor sorgintea,
Dar averea colosală
Ai făcut-o, cert, cu mintea...
Invers proporţională.

Gheorghe Şchiop

SFAT PENTRU UN DOCTOR

Că eşti un bun stomatolog
O ştim, şi totuşi eu te rog,
Nevestei nu-i trata dantura
Căci greu îi poţi „închide gura“!

Sorin Cotlarciuc

FUZIONAREA PARTIDELOR

Problema care se iveşte
E cea mai gravă dintre toate,
Deoarece puterea creşte,
Iar „osul“ e pe jumătate.

Vasile Larco

ÎNTREBARE PENTRU CEI DIN PROTECŢIA CIVILĂ:

Vin oare-n trombă
Să ne-ocrotească
Şi-n caz de bombă…
Gazetărească?!

Eugen Deutsch

UNDE-S HAIDUCII DE ALTĂDATĂ?!

Lotrii ar pleca aiurea,
N-ar mai sta nicio secundă;
Dacă s-a tăiat pădurea,
Unde naiba să se-ascundă?!

Gheorghe Băisan

SFAT PRIETENESC

Dragi stăpâni de Primării,
Ce de bani aveţi noroc,
Daţi năvală-n puşcării,
Până când mai este loc…

Eugen Ilişiu

APEL CĂTRE EMIGRANŢI: VENIŢI, FRAŢILOR ACASĂ!

Fie pâinea cât de rea,
Parte n-o să ai de ea,
Însă poţi să pui pe masă
Iarba verde de acasă!

Dan Norea

STUDENTA LA DREPT

Să-mi dea frumoasa un sărut,
Cu mare drag aş fi-ndrăznit
De nu-mi spunea de la-nceput,
Că-i un folos necuvenit.

Dan Căpruciu

EVENIMENT

Când „Restul lumii“ trece Oltul

A consemnat Nichi Ursei

Gata oricând să-şi dea şi haina de pe ei, „juveţii“ şi-au dat mâna în organizarea celei de a XXI-a ediţii a Festivalului – Concurs Naţional de Umor „Oltenii şi Restul Lumii“. Consiliul Judeţean Olt, Primăria Slatina, Centrul Judeţean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiţionale Olt, alături de toate instituţiile de cultură ale Slatinei şi-au unit eforturile pentru patru zile (8–11 octombrie 2015) în desfăşurarea acestei acţiuni de referinţă.

În afara secţiunilor de interpretare umor, caricatură, fotografie umoristică, meşteşuguri tradiţionale şi folclor, un loc special l-a ocupat secţiunea de creaţie literară (epigrame pe teme date).

Joi dimineaţă, la ora 10.00, epigramiştii prezenţi, alături de personalitatea festivalului, actorul Dorel Vişan, de Cornel Udrea – preşedintele festivalului, însoţiţi de directorul CJCPCT Olt au fost oaspeţii Consiliului Judeţean Olt şi ai prefectului judeţului, primarului oraşului Slatina, deputaţi şi senatori, alte personalităţi locale. Atmosferă destinsă, glume, epigrame... La ora 11.00, toţi cei enumeraţi mai sus au trecut prin „vama oltenească“ de pe podul de peste Olt. Animaţie, bună dispoziţie, fanfară, dansatori (Doina Oltului), haiduci, pastramă, zaibăr şi praz, paşapoarte de oltean. La ora 13.00, pe esplanada Casei Sindicatelor s-a deschis butoiul cu vin şi glume.

A doua zi, epigramiştii au fost daţi pe mâna... Poliţiei. Aşa le trebuie! La Centrul de Formare şi Perfecţionare a Poliţiştilor „Nicolae Golescu“ din Slatina a avut loc festivitatea de premiere la secţiunea epigramă. Juriul format din directorul CJCPCT Olt, Florian Dumitrescu – preşedinte juriu şi doi membri, prof. Constantin Voinescu şi Florin Cârstea, directorul Bibliotecii Judeţene „Ion Minulescu“ a stabilit premiile.

Calde felicitări gazdelor noastre: Hristina Baboi, coordonator secţiunea epigramă din partea CJCPCT Olt şi domnului Florian Dumitrescu, directorul aceleiaşi instituţii, care au fost lângă noi pe parcursul celor două zile simţind pe pielea dumnealor cât e de greu atunci când „restul lumii“ trece Oltul.

Cam aşa arată câteva spicuiri din lucrările nefericiţilor câştigători:

UNOR DEŢINUŢI

Cum nevoia îi învaţă,
Unii, cărţi încep a scrie;
N-au citit ei într-o viaţă
Câte-au scris în puşcărie!

CONSTANŢA APOSTOL – Marele Premiu

CLIENŢII BECIULUI DOMNESC

O-adunătură de proscrişi
Strânşi într-un loc vestit în ţară,
Din care hoţii ce-s închişi
Denunţă hoţii de afară!

VALENTIN GROZA – Premiul I

CONFORT

De te uiţi cumva în zare,
Vezi tot clanul banditesc:
Ieri la ocnele de sare
Azi – la „Beciul cel Domnesc“.

DUMITRU SÂRGHIE – Premiul II

DENUNŢUL LA MODĂ

Din beciul cu vizor şi prici
Striga coruptul ca un zmeu:
„Şi dacă tot mă aflu-aici,
Pre mulţi am să popesc şi eu!“

NICHI URSEI – Premiul III

BECIUL DOMNESC

Ascuns parcă,-ntr-un văl de ceaţă
Pe-aici trec oameni minunaţi
De faptul că, amici, de-o viaţă,
Nicicând n-au fost aşa legaţi.

ALEXANDRU HANGANU – Menţiune

NOI „LOCATARI“ LA BECIUL DOMNESC

Politicienii cu probleme
Tot venind întruna, cu mandat,
Beciul respectiv, în scurtă vreme,
Poate deveni un stat în stat.

IOAN TODERAŞCU – Menţiune

POZIŢIONARE ŞI CONSUM

Vreau să afirm, n-am încotro,
Chiar dacă sare pun pe rană,
Că beciurile toate-s o...
Economie subterană!

VASILE LARCO – Menţiune

COLŢUL SPADASINILOR

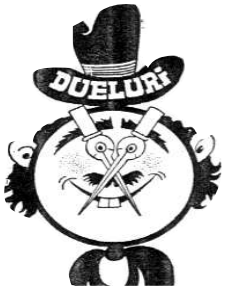

Lui EUGEN DEUTSCH la volumul „*Itinerare... celeste*“

Ne-a tot plimbat din stea în stea
Şi vreau să-i pun o etichetă:
Această carte nu e rea,
Dar cred c-a scris-o... pe „navetă“.

Nae Bunduri

Lui MIHAI HAIVAS, autorul volumului „*Seminţe din dovleacul meu*“

Vom aştepta, cred eu, un veac –
Şi vom muri cam toţi de foame –
Ca din al lui Mihai dovleac
Să iasă nişte epigrame.

Nicolae Topor

Epigramistului GEORGE CORBU

Fără caş, e-o mare dramă,
Care-l macină la rânză;
Face dânsul epigramă,
Însă nu e mare... brânză !

Gheorghe Băisan

Tandemului VASILE BARBU – IONEL ŞTOIŢ (din Banatul Sârbesc)

Mă trudesc de ani de zile,
C-aşa sunt eu cu „ambiţ“,
Să mut barba lui Vasile...
Pe chelia lui Ştoíţ.

Ionel Iacob-Bencei

Colegilor constănţeni de la „PRĂVĂLIA CU UMOR“

La prăvălia dumnealor
Mersei şi eu, că-i mare trend,
Să văd de au ceva umor,
Dar multă marfă-i second hand !

Gheorghe Băisan

CORNEL RODEAN: „*Luptător pe frontul epigramei*“

Luptă azi dom’ colonel,
Mai ceva ca Marţial,
Dă şi grade de pe el,
Să ajungă general.

Vasile Manole

Lui FLORIN ROTARU, autorul volumului „*Umor la rotisor*“

Având migrene, unui cititor
Îi dă reţeta însuşi Esculap:
Umorul să-l pârliţi la rotisor
Iar autorul idem... la proţap!

Dan Norea

Doamnei LILIANA TERZIU, la volumul „*Cauciucuri de sezon*“

Tot ce vrei – asezonat –
Puse Lili la maşină,
Dar e clar că a uitat
Să mai pună şi benzină.

Nicolae Topor

Epigramistului DAN NOREA, autorul cărţii: „*Facerea lumii*“

Spre Domnul ruga-i oportună:
Să facă-o lume mult mai bună
Şi fără vicii s-o creeze...
Epigramiştii să şomeze!

Vasile Larco

Poetului SORIN COTLARCIUC, autorul cărţii: *Iluzii, doar iluzii...*“

De pe-un munte, de departe,
Domnul împărţea concluzii:
Este viaţă după moarte!...
Dar ecoul: Sunt iluzii!

Vasile Larco

HYDE PARK

LOC DE DAT CU... CAP

Citind „zodiile“ lui EUGEN DEUTSCH

Zodiile-au prins să-mi placă
Şi le-am răsfoit c-un rost,
Căci amu mă simt oleacă...
Mai „berbec“ decât am fost.

Nae Bunduri

N. BUNDURI atacă dur...

Atacaţii spun,
Când le joac-o festă:
De se crede BUN
DURIi îl contestă!

Eugen Deutsch

PETRE BRUMĂ ne oferă volumul *„Brumărele“*

Vrea doar poante grele
Însă... ce poţi spune?
Toate-s Brumă... rele
Nu-s şi Brumă... bune!

Eugen Deutsch

Cu ANANIE GAGNIUC la hotel

Când sforăie precum Tarzan,
Gagniuc – de te cuprinde jalea –
Se mişcă lustra în tavan...
Dar nu-i mai „mişcă“ alte alea.

Nae Bunduri

Profesorului Gârda i s-a furat vinul din... garaj

Lui Gârda, din garaj, mai an,
Elevii buni, ieşind la „aer“,
I-au tras doar vinul, că Logan...
Acum deţine orice fraier.

Nae Bunduri

POŞTALIONUL REDACŢIEI

LAURENŢIU GHIŢĂ în aeronavă

În avion – pe neclintite –
E-o stare foarte alarmantă:
La unu-i vine să vomite,
Lui Ghiţă-i vine... câte-o poantă.

Nae Bunduri

„REZOLVARE“

O stewardesă, la apel,
Rezolvă aşteptarea lungă
Că-i dă, la primul, carneţel
Si-apoi, lui Ghiţă-al tău, o pungă!

Laurenţiu Ghiţă

TEMERE

De-mi vine-n cap vreo epigramă
Având o poantă cu chichiţă,
Deja-i fumată, îmi e teamă,
De domnul Laurenţiu Ghiţă!

Nicolae Căruceru

Poate fi mai rău, vezi cartea d-lui C. TUDORACHE: *„Ce-ai scris tu azi, eu am citit ieri“*

Această carte-a declanşat o dramă
În mulţi dintre colegii condeieri,
Că nu mai poţi să scrii o epigramă,
C-a şi citit-o Tudorache ieri.

Laurenţiu Ghiţă

LECŢIA DE EPIGRAMĂ

Mecanismul epigramatic

Dr. Elis RÂPEANU

S-au dat mai multe definiţii epigramei, mai mult sau mai puţin cuprinzătoare, atât de specialişti cât, mai ales, de oameni de (înaltă) cultură, dar nespecialişti în ştiinţa literaturii. Nu sunt de neglijat nici definiţiile date, sub formă de catren, chiar de epigramişti. **Mecanismul epigramatic** exprimă acea alunecare de idei, ingeniozitatea deturnării mesajului din preambul spre surpriza din final, adică spre **poantă**. Cu alte cuvinte, este **maieutica** („moşirea“) poantei. În termeni proprii teoriei literaturii, *epigrama este specia literară în mod preponderent lirică, exprimată în mod frecvent prin* ***catren*** *cu prozodie ce-i conferă calitatea de bijuterie literară, în interiorul căreia există un preambul, o tensiune/ciocnire de idei ce pregătesc finalul, numită* ***mecanism epigramatic*** *(maieutica poantei), cu o încheiere surprinzătoare, numită* ***poantă***.

Mecanismul epigramatic este cel care conferă epigramei ingeniozitatea şi ascuţimea la care se referă, printre alţii, **Balthasar Gracián**. Se înţelege că *prozodia* corectă a catrenului, *mecanismul epigramatic* şi *poanta* constituie cele trei condiţii necesare şi suficiente (cum ar spune un matematician) ale unei epigrame valoroase.

Prin mecanismul epigramatic concentrat într-un catren, la sfârşitul căruia realizează un „scăpărici“, epigrama se dovedeşte a fi un învingător în lupta de idei şi cuvinte. şi, dacă nu există luptă de idei, ea o creează pentru ca, din preambul, să rezulte acel **blitz** numit poantă. Pentru că, aşa cum scânteia nu apare decât prin ciocnirea a două cremene, sau prin alăturarea a două fire electrice de sarcini diferite, aşa cum fulgerul nu se naşte decât prin ciocnirea a doi nori de sarcini electrice opuse, tot astfel, „scăpărarea“ epigramei nu se produce decât prin conţinut diferit sau surprinzător de idei, prin antinomie reală sau aparentă, exprimată sau subînţeleasă. Poate de aceea, ca şi sonetul care se clădeşte ca o casă – de jos în sus, după cum spunea **Lucian Blaga**, tot astfel se construieşte şi epigrama, pornind de la poantă. După ce a receptat ideea poantei, un epigramist versat, cu isteţimea şi arta ingeniozităţii care-l caracterizează, îi conferă contextul / preambulul în care ţese mecanismul epigramatic, adică ciocnirea planurilor de idei, de multe ori alunecare de pe planul concret pe cel abstract (sau invers). Cultivarea poantei este la fel de importantă ca forma catrenului, altfel poanta rămâne stingheră. Epigrama cere, deci, cizelare şi recizelare, pentru că epigrama nu este un spasm spiritual.

După **Balthasar Gracián**, creaţiile precum epigrama, sonetul, aforismul etc. trebuie să răspundă, în acelaşi timp, tripletei de noţiuni **ingeniozitate – concept – ascuţime**. (sp. „*Ingenio – concepto – agudeza*“), într-un proces generator de artă literară: „*produsul artistic este înţeles CA REZULTAT al acţiunii unei facultăţi speciale, inventivitatea sau ingeniozitatea („ingenio“), ale cărei manevre şi utilizări („arta de ingenio“) fac posibilă îngemănarea extremelor aparent ireconciliabile şi dezvoltarea conceptelor („conceptos“) atât în domeniul cuvântului, cât şi al discursului, ca rod al unei aluzii sau al unei expresii semnificative*“ (**Balthasar Gracián**, „AGUDEZA Y ARTE DE INGENIO“, 1648, traducere în limba română de **Sorin Mărculescu** – „ASCUŢIMEA ŞI ARTA INGENIOZITĂŢII“, Ed. HUMANITAS, 1998, p. 36).

Mulţi au înţeles greşit afirmaţia lui **Nicolas Boileau** (1636–1711) din ***Art Poétique***, ***II***:

L'épigramme plus libre, en son tour plus borné / N'est souvent qu'un bon mot de deux rimes orné.

(Epigrama, în sens obişnuit, cu întorsătura ei restrânsă / Nu e adesea decât o poantă împodobită cu două rime).

Or, teoreticianul francez se referă la „întorsătură“, precum şi la „împodobire“. În plus, afirmă că epigrama apare *adesea* (deci nu întotdeauna, nefiind specificul ei), ca o poantă „împodobită“ de două rime. Se sugerează, în felul acesta, situaţia în care e poanta *lipită* şi nu rezultat al *întorsăturii*. De altfel, urmaşul lui **Boileau**, maestrul epigramei **Lebrun**, supranumit **Lebrun-Pindare** (1729–1807) completează aserţiunea lui Boileau, punând în lumină ceea ce a sugerat, de fapt, criticul:

Le seul bon mot ne fait une épigramme
Il faut encore savoir la façonner
Avec adresse, en nuancer la tramme
Et le bon mot avec grâce amener.

(Poanta singură nu face o epigramă / Trebuie să ştii s-o cizelezi / Cu iscusinţă să-i ţeşi urzeala / Şi vorba de duh s-o aduci din condei).

→

LECŢIA DE EPIGRAMĂ

Se înţelege clar că epigrama nu este doar un catren cu prozodia corectă, având o poantă lipită la sfârşit. Dacă ingeniozitatea epigramistului nu motivează poanta, lipseşte acea *aşteptare* care dă strălucire surprizei din final. La realizarea acestui final contribuie întregul catren – cu aria semantică a cuvintelor (adesea în sens ambiguu), cu ingeniozitatea prezentării ideilor, care transformă *implicitul* în *explicit*.

Aceeaşi idee a fost subliniată şi de **Gotthold Ephraim Lessing** (1729–1781) în tratatul „***Observaţii diverse despre EPIGRAMĂ şi despre câţiva dintre cei mai renumiţi epigramişti***“ (1771), pornind în demonstraţia sa de la **Marţial**: la acesta apare tensiunea subiectului epigramatic rezultat din **aşteptare şi înfăptuire** – două elemente ce intră în contradicţie. Autorul tratatului consideră că această contradicţie constituie trăsătura ce diferenţiază epigrama de alte specii literare asemănătoare; dacă ea nu există, avem de-a face cu o fabulă, un apolog sau orice altceva, numai cu epigramă nu.

Sunt epigramişti sau autori de eseuri (articole, referate) privind epigrama, care insistă, în special, asupra poantei, puţini se opresc asupra **mecanismului epigramatic** care naşte, de fapt, poanta, ce-i asigură catrenului statutul de epigramă. Tocmai această structură stă la baza denumirii de *stil epigramatic*, cu referire la stilul comparabil cu cel al epigramei. De la acest specific decurge, de altfel, şi expresia *gen epigramatic*, confundat de mulţi cu *specia literară* care defineşte epigrama.

Ideea tensiunii care se acumulează în preambulul poantei e sugerată, la modul epigramatic, de mulţi epigramişti, printre care **Al. Clenciu** (1913–2000):

DEFINIŢIA EPIGRAMEI
Trei versuri lin coboară panta
Arzând mocnit, ca un fitil,
Spre-ncărcătura de trotil
Din care bubui-va poanta.

La citirea unei epigrame lipsite de mecanism epigramatic, **Mircea Eugeniu Crin** (vol. „IN LUMEA EPIGRAMEI“, 1988, p. 105) îşi exprimă nedumerirea:

O întrebare s-a stârnit
Precum un foşnet de năframă,
Căci lucrul nu e lămurit:
***Catren** a fost sau **epigramă**?*

Pentru a înţelege „pe viu“ acest aspect, adică maieutica poantei – condiţie *sine qua non* a unei epigrame reuşite, vom da două exemple – două epigrame cu similitudini flagrante – una (probabil cea inspirată din celalaltă) cu poanta „lipită“ şi cea originală, cu poanta motivată. În 1995, **Ionel Socobeanu**, care-şi propulsează vanitatea pe coperta intitulată „EPIGRAME şi catrene cu tâlc“ (Copyright, Ed. Eficient), fără vreun semn al diferenţei acestora, publică şi următorul catren (p. 87):

LA EXAMEN, CA LA BISERICĂ
La examen nu e greu
„Prof-“ul agitat, cu zel,
Când mă-ntreabă, mă-nchin eu,
Când răspund, se-nchină el.

Se vede că, aşa cum spune **Naum Smarandache** într-o epigramă, muza a luat poanta lui ***Virgiliu Şchiopescu*** şi a pus-o în călimara lui Socobeanu. Iată epigrama cu poanta motivată, a lui **Şchiopescu**:

EXAMENUL UNUI STUDENT SLAB
E o slujbă ce-ntr-un fel
Converteşte şi-un ateu:
Când l-întreb, se-nchină el,
Când răspunde, mă-nchin eu.

Încă din primul vers, autorul atrage atenţia cititorului prin cuvântul *slujbă*, care poate însemna *serviciu / funcţie / post* ocupat de cineva, dar şi *slujbă bisericească*, serviciu religios conform canoanelor bisericeşti; vine apoi versul doi din care ne lămurim că autorul vizează sfera religioasă, fiind vorba de convertirea unui ateu. Legătura care se face între examenul unui student şi slujba din biserică intensifică curiozitatea cititorului, care e satisfăcută de cele două versuri bine realizate prin simetria lor, care se referă la închinare – gestul prin care se face semnul crucii, dar nu pentru ca preopinenţii să-şi exprime credinţa, ci mirarea în faţa unor lucruri necunoscute, nemaiîntâlnite.

Continuare la pag. 37

HOMO EPIGRAMATICUS

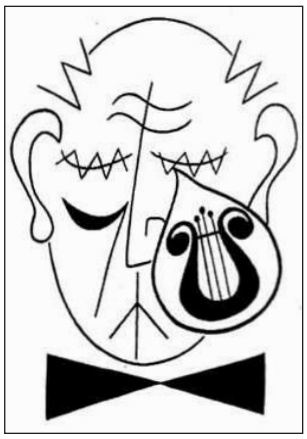

Mânia de a fi român

REGIUNI AUTONOME ÎN ROMÂNIA

Privind problema noastră, grea,
A unor regiuni – „fantome“ –
La U.E., noi vom raporta
Că toate sunt auto... rome!

Nae Bunduri

UNUI BĂUTOR DE CEAI „FOREST FRUIT“

Te-ai franţuzit şi englezit
Atât de mult şi-atât de bine,
Încât nici ceaiul îndulcit
Nu-l bei decât din limbi străine.

Nicolae Căruceru

CODRUL FRATE CU ROMÂNII

Când e vorba de bani grei
Luptă fraţii între ei;
Dealurile-s numai cioate:
Fraţii şi-au vândut un frate.

Vasile Ţincaş

NEMURITOR

Cuvântul ăsta mă îndeamnă
La o interpretare-aparte:
La noi, „nemuritor“ înseamnă
Să fii bârfit şi după moarte.

Paul Curiman

NICIO SCHIMBARE

Şeful este cum a fost;
Astăzi, când trecură anii,
El cu nervii stă tot prost,
Iar eu stau tot prost cu banii.

Ionel Jecu

ÎN APUS

Văzându-l doar întâmplător,
Mărturisesc români destui
Că-l recunosc pe cerşetor
Doar după Mercedesul lui.

Nicolae Mihu

112?!

Pe plaiurile carpatine,
Ca bolii să-i scurteze chinul,
De la Alah salvarea vine,
Prin domnul Arafat, creştinul.

Gheorghe Şchiop

UNII ŞI-AU TATUAT PE CAP CHIPUL SFÂNTULUI ARSENIE BOCA (*Ştire la TV*)

Prea Sfinte Doamne, fă minuni
Şi pune stop la ăi nebuni...
Nu vrem o modă, că-i cu toane,
Cu Boca lângă... silicoane.

Nicolae Topor

NEBUNIA ROMÂNILOR, LA PROMOŢII

Se bulucesc, cuprinşi de năbădăi,
În magazinul plin de tinichele,
Şi-i vezi ieşind cu oale şi tigăi,
De parcă au ce să gătească-n ele!...

Ioan Toderaşcu

HOMO EPIGRAMATICUS

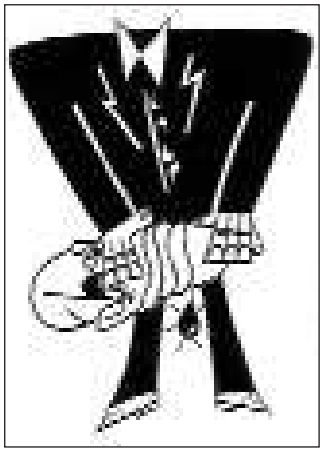

MÂNIA DE A FI ROMÂN

MERSUL... MELCILOR

Trenurile noastre toate
Au ajuns aşa încete,
Că-ntre şine-aş face, poate,
Piste pentru biciclete.

Petrache Zaharia

AFACEREA VOLKSWAGEN

Când vezi hoţia cea nemţească,
Eşti nevoit să recunoşti:
Cu toată faima românească,
Ai noştri hoţi sunt mulţi... da' proşti.

Eugen Ilişiu

NĂVĂLIRI ORIENTALE

Fac ungurii că-s aroganţi
Mari garduri pentru imigranţi,
Dar noi, românii,-i vom întrece,
Că facem garduri să nu plece.

Ion Micuţ

QUOD ERAT DEMONSTRANDUM

Iubiţi de forţele divine,
Mai rezistenţi decât o stâncă,
Noi am sperat s-o ducem bine
Şi uite, o mai ducem... încă!

Florina Dinescu-Dinu

PROGRES NOTORIU

Mai demult, de-a „hoţii şi vardiştii"
Se jucau copii,-n pragul serii;
Azi se joacă (depăşind artiştii!)
Cei ajunşi pe culmile puterii!

Eugen Deutsch

ALTERNATIVA PENTRU FRIGUL DIN CASE

Sunt mulţi români ce au, în casă,
Un frig de nici nu pot să şadă,
Cu toate astea, nu le pasă,
Cât timp îi scoate foamea-n stradă!

Vali Slavu

PLÂNGEREA ESCROCULUI

Când la pârnaie-a fost, în fine, dus,
Cu-o gură mare şi isterică,
Se plânse că tot timpu-a fost supus
La presiunea... atmosferică!

Corneliu Berbente

NEAM DEŞTEPTAT

În '90, şi râul, ramul
Promis-au c-o s-avem noroc;
Atunci s-a deşteptat tot neamul,
Apoi, a adormit la loc!

Elis Râpeanu

GHINIONUL DE A FI NOROCOS

Acest enunţ, cu toată ironia,
Îţi pune-n frunte ce ţi-e dedicat:
Noroc – că te-ai născut în România
Şi ghinion – că încă n-ai plecat.

Laurenţiu Ghiţă

HAZUL DE NECAZ DUPĂ 1989

Am schimbat entuziaşti „macazul"
Şi-astăzi, trişti, cu lacrimi pe obraz,
Constatăm că nici măcar necazul
Parcă nu mai are-acelaşi haz...

Ştefan-Cornel Rodean

MAEŞTRII

EUGEN ALBU LA 75 DE ANI, sau VEŞNICA TINEREŢE A SPIRITULUI

Numele maestrului Eugen Albu este sinonim cu epigrama clujeană, el fiind şi unul dintre stâlpii epigramei româneşti contemporane. Fiind la al zecelea volum în anul în care împlineşte 75 de ani, el a îmbogăţit literatura umoristică românească prin numeroasele catrene antologice, cu o tematică extrem de variată. În ultimul volum, lansat cu mare succes la Fundaţia Carpatica din Cluj-Napoca, îi aduc omagii numeroşi oameni de cultură şi artă, printre care Cornel Udrea, Dorel Vişan, Viorel Cacoveanu, Florin Piersic – prietenul de-o viaţă al acestuia.

Umoristul Eugen Albu a fost, de-a lungul anilor, laureat al numeroase festivaluri de umor din ţară şi din Republica Moldova. Extrem de activ, cu mare priză la publicul consumator de umor de calitate, se bucură de un uriaş succes la întâlnirea cu acesta. Eugen Albu conduce cu succes Asociaţia „SATIRICON" a epigramiştilor clujeni, implicându-se an de an în organizarea Festivalului „ETERNA EPIGRAMĂ". Să-i urăm viaţă lungă, putere de muncă şi inspiraţie, pentru a ne bucura împreună de frumuseţea spiritului şi a umorului românesc, unic în lume!

Petru-Ioan Gârda,
secretar literar Satiricon

EPIGRAME DE EUGEN ALBU

SPIRALA ISTORIEI

De două mii de ani trecuţi
Am fost mereu sacrificaţi,
Fiind de-atâtea ori vânduţi,
Dar niciodată cumpăraţi!

SFÂRŞIT DE TOAMNĂ

Aştept zăpada iar să cadă,
Căci iarna iat-a şi-nceput,
Se văd şi oameni de zăpadă,
Că de nimic am tot văzut.

AXIOMATICĂ

Cu argumente pot susţine,
Chiar să conving şi-un nătărău
Că o duceam cu mult mai bine
Pe vremuri, când era mai rău.

CEI ŞAPTE... ZECI ŞI CINCI DE ANI DE-ACASĂ

– un brand cultural bănăţean –

Umoristul, prin vocaţie, Ionel Iacob-Bencei s-a remarcat ca maestru al epigramei româneşti contemporane, dar şi al poeziei dialectale din Banat. Vreme de 33 de ani, Ionel Iacob-Bencei şi-a împletit atribuţiile manageriale cu cele de consilier, contribuind decisiv la consolidarea poziţiei Cenaclului „RIDENDO" la nivel naţional, dar şi în sprijinul unor confraţi aflaţi la început de drum şi în susţinerea românismului şi românităţii culturii noastre. Iată o mostră de patriotism pentru spaţiul Basarabia–Banatul sârbesc: *„Treziţi-vă, români, din adormire, / Ca să lăsăm acelora ce vin / O punte românească de iubire / Pe Axa: CHIŞINĂU-MOISEI-UZDIN"*.

Nu pot încheia mai potrivit decât citându-l cu o CARTE DE VIZITĂ: *„Căutând în tot Banatul, / Mari epigramişti, sunt trei, / Acceptaţi de subsemnatul: / Ionel, Iacob şi Bencei."* LA MULŢI ANI, CU SĂNĂTATE, MAESTRE!

Prof. univ.dr. Ştefan Buzărnescu

Ne alăturăm şi noi urării de mai sus, exemplificând cu câteva epigrame de-ale domniei sale:

CUPLUL PREZIDENŢIAL WERNER ŞI CARMEN IOHANNIS

Werner, după câte ştiu,
E un tată grijuliu:
Când se duce-n deplasare,
Ia fetiţa la plimbare.

LA CENTENAR

Sănătate vreau, nu bani;
Însă cum nu merge treaba,
Vreau să am optzeci de ani…
Ca s-o pot iubi pe baba.

EPITAF

Aici e un ghinionist
Ce a murit de la consum;
Atât din IADUL comunist,
Cât şi în „RAIUL" de acum.

EVENIMENT

ALEȘII NOȘTRI...

PREȘEDINTELE LUPTĂTOR
Are fostul Președinte,
Arsenal de miliarde:
„Tunuri“, praf de pușcă, flinte,
Iar în casă... trei „petarde“.
NAE BUNDURI

DEZAMĂGIT DE CEL VOTAT
Constat în fiecare zi,
Tot mai lipsit de bucurie,
Că nu e ce părea a fi
Când promitea că o să fie.
NICOLAE CĂRUCERU

UNUI ALES „ECHILIBRAT“
În CV-ul lui va scrie
Echilibrul evident:
Patru ani în Parlament,
Patru ani în pușcărie.
GHEORGHE BĂISAN

DENUNȚĂTORII
La TV, în toată seara,
Vezi aleșii rotofei;
Până ieri vândut-au țara,
Azi, se vând doar între ei.
VASILE ȚINCAȘ

CRITICA DE PARTID COLEGIALĂ
Eşti un corupt, o secătură,
O bestie şi un gunoi,
Un mizerabil, o scursură,
Dar te iubim, că eşti ca noi.
MIHAI ARSENIE

K.O.
Pe scena vieţii, ring sadea,
Loviţi de-al legii pumn proclet,
Sărmanii ţării-s la podea,
Parlamentarii la parchet.
GHEORGHE ŞCHIOP

DIN VIAȚA LA ȚARĂ
Țăranii-s tare bucuroşi,
Cu grâne s-a umplut hambarul
Deci, se pot face des gogoşi...
Să ni le vândă-apoi primarul!
SORIN COTLARCIUC

ULTIMA SOLUȚIE
Un nou amendament, modern,
Degrabă trebuie votat:
Nu poate fi într-un Guvern,
Acel ce n-a fost… condamnat.
EUGEN ILIȘIU

SCHIMBARE PE TOATE LINIILE
În ţara noastră, land prosper,
Prea multe tind a se schimba:
Mai crapă pietrele de ger...
Obraze, de ruşine, ba!
DAN CĂPRUCIU

CONSOLAREA POLITICIANULUI LA VREME DE CRIZĂ
Oricât de mare-i sărăcia
Şi-n visterie nu-i un ban
Şi-s scumpe carnea şi chiria,
Tot se găseşte un... ciolan!
LIVIU GOGU

CONCURS

Tema: TOP EPIGRAMA

Fa ce spune popa...

Faţă de ediţia trecută, remarcăm intrarea in Top a găläţenilor şi „forcingul" final al moldovenilor de peste Prut. Asta pe fondul relaxării tripletei braşovene clasice şi a clujenilor, mahmuri după sărbătorirea Maestrului Albu. Aripa ALPI din Iaşi a ridicat mănuşa aruncată în numărul trecut şi s-a lansat în cursa de urmărire a celor de la GLUPI. Se anunţă o dispută spectaculoasă.

În rest, se confirmă faptul că la acest concurs echipele de „one man show" mai au de cultivat talente. Aici credem că putem ajuta prin acest concurs. Nu ştim, însă, ce am putea face mai mult pentru echipe cu pretenţii prea mari faţă de *putirinţă*. Acolo ar trebui umblat în ograda proprie.

Loc	Club/Cenaclu	Medie
1	AEM Chişinău	7.73
2	NIGRIM Buzău	7.69
3	VERVA Galaţi	7.68
4	CEO Craiova	7.46
5	GLUPI Iaşi	7.44
6	UMOR HD	7.30
7	CU Braşov	7.28
8	SATIRICON Cluj Napoca	7.10
9	NICOLAUS OLAHUS Sibiu	7,09
10	CUV Rm. Vâlcea	7,04
11	II QUINTUS Ploieşti	7,01
12	ALPI Iaşi	6.84
13	CUC Constanţa	6.77
14	HOHOTE Tg Jiu	6.53
15	RIDENDO Timişoara	6,04
16	SPINUL Baia Mare	5,58
17	CINCINAT Pavelescu Bucureşti	5,41
18	AG PE RIME Piteşti	5,36

Am selectat pentru cititori, câteva din cele mai reuşite epigrame:

ENORIAŞA DE LA ŢARĂ

Finuţă – ca şi antilopa –
Rosti blajin preacuvioasa:
„Aş face eu ce zice popa...
Dar dacă află preoteasa"?

Nae Bunduri

SĂ NU FACI CE FACE POPA

Un sfat pe care mulţi îl ştiu
Şi-i bine să-l respecţi de poţi,
Căci mai curând sau mai târziu,
Oricum ne vor popi pe toţi!

Gheorghe Bălăceanu

NU-I UŞOR!

Îmi depăşesc, abia, sincopa –
Că dracul sigur, nu-mi dă pace –
Şi fac mereu ce zice popa,
Dar mi-ar plăcea să fac ce face!

Gavril Neciu

ENORIAŞA

Să-l îmbrăţişez îmi vine,
Cât ne predică de bine;
Sinceră să fiu, îmi place
Şi ce spune şi ce face.

Laurian Ionică

DELAŢIUNE

Într-o lume interlopă,
Cu delicte fel de fel,
N-o să fac ce spune-un popă;
O să spun ce face el!

Ion Moraru

PIOŞENIE

Nici nu m-aş putea gândi
Să „mă-nfrupt" în Postul Mare,
Dacă nu mi-ar oferi
Preoteasa dezlegare.

Florin Rotaru

CUM SĂ FAC CE FACE POPA?

Îmi reproşează soacra, des,
Că nu o scot la promenadă.
Dar eu nu-s popă, cum să ies,
Aşa, cu moaştele, pe stradă?

Vali Slavu

GÂNDURI ADOLESCENTINE

Fiind crescută-n Europa
Respect icoanele şi sfinţii
Dar nu fac tot ce-mi zice popa,
Că-i jale, de se prind părinţii.

Alexandra Mihăeşti

CONCURS

FACE CE-A ZIS POPA

Tot ce preotul a spus
A-nţeles perfect duduia
Şi e lesne de dedus
Că de-atuncea... „aleluia“!

Florina Dinescu-Dinu

IUBEŞTE-ŢI APROAPELE

Aşa grăieşte pericopa:
„Să faci mereu ce spune popa“
Şi când am vrut, bătu-l-ar vina,
M-a prins vecinul la vecina.

Grig M. Dobreanu

UNUI AMIC, VIZAVI DE ÎNDEMNUL „BATE ŞI ŢI SE VA DESCHIDE“

Acest precept, într-adevăr,
În cazul său avu succes,
Că l-a bătut pe unul „măr“,
Iar ăla i-a deschis proces!...

Vasile Vajoga

VÂRSTA ÎNŢELEPCIUNII

În amor trăind sincopa,
Chiar de-aş mai greşi niţel,
Fac deja ce spune popa
Şi nu spun ce face el...

Gh. Bâlici

URMÂND POVAŢA...

Am fost de popă sfătuit
Şi o căsuţă mi-am durat;
Ce face popa, nu-mi permit,
Că el îşi trage un palat!

Ion Diviza

GURA PĂCĂTOSULUI

Sunt calm şi-n toate fericitul,
Făcând ce-mi spune preasfinţitul,
Da-i drept că am plăceri nebune,
Când fac ceva ce el nu-mi spune...

Petru Cosaşu

SFATUL POPII

M-a sfătuit, mai de demult,
Să-mi ţin familia şi casa
Şi-s hotărât să îl ascult,
Dar ce mă fac cu preoteasa?!

Liviu Ceava-Celi

Ca o concluzie finală pe 2015, avem un grup compact în fruntea clasamentului, pe care nici nu o să-l separăm. Nu e o coincidenţă că reprezintă centrele unde se dă cea mai mare importanţă cultivării unui colectiv solid, compact. Mai departe lucrurile incep să se complice. Fie avem cazuri de cenacluri bazate pe unul-doi epigramişti puternici, fie „forfaitul“ dintr-una sau mai multe etape a privat clubul respectiv de o clasare mai meritorie. Deci, speranţa este ca, pe viitor, să fie încurajate talentele, să fie permis accesul mai multor epigramişti la evoluţie. Să ne vedem sănătoşi în 2016 şi să avem o „recoltă“ şi mai bogată!

P.S. Din lipsă de spaţiu, rubrica ATELIER rămâne să o comentăm în numărul viitor.

CLASAMENTUL final pe 2015 arată astfel:

		Nr. 71	Nr. 72	Nr. 73	Nr. 74	Total	Medie
Clubul Umoriştilor „Nicolaus Olahus"	**Sibiu**	7.67	7.62	7.33	7.09	29.71	7.43
GLUPI	**Iaşi**	7.12	7.7	7.43	7.44	29.69	7.42
Asociaţia Epigramiştilor din Moldova	**Chişinău**	7.03	7.42	7.48	7.73	29.66	7.42
Clubul Epigramiştilor Braşoveni	**Braşov**	6.97	7.23	7.73	7.28	29.21	7.30
Clubul epigramiştilor Clujeni SATIRICON	**Cluj Napoca**	6.6	7.43	7.7	7.1	28.83	7.21
UMOR HD	**Hunedoara**	6.2	7.27	7.67	7.3	28.44	7.11
Cenaclul Epigramiştilor Olteni	**Craiova**	6.63	7.03	7.18	7.46	28.3	7.08
Cenaclul Umoriştilor NIGRIM	**Buzău**	6.6	7.1	6.17	7.69	27.56	6.89
Clubul Epigramiştilor „Ion Ionescu Quintus"	**Ploieşti**	6.32	6.95	6.7	7.01	26.98	6.75
Clubul Umoriştilor Constănţeni	**Constanţa**	6.52	7.07	6.53	6.77	26.89	6.72
Clubul Umoriştilor Vâlceni	**Rm. Vâlcea**	6.78	6.02	7.02	7.04	26.86	6.72
Cenaclul de Satiră şi Umor RIDENDO	**Timişoara**	6.95	7.07	6.1	6.04	26.16	6.54
HOHOTE	**Tg. Jiu**	6.05	7.08	6.27	6.53	25.93	6.48
Clubul Epigramiştilor SPINUL	**Baia Mare**	5.87	7.33	6.55	5.58	25.33	6.33
Clubul Umoriştilor VERVA	**Galaţi**	7.12	7.05		7.68	21.85	5.46
ALPI	**Iaşi**	6.85	7.42		6.84	21.11	5.28
AG PE RIME	**Piteşti**	5.18	6.48		5.36	17.02	4.26
HAZ	**Tulcea**	6.8	7.07			13.87	3.47
Clubul Epigramiştilor „Cincinat Pavelescu"	**Bucureşti**		4.62		5.41	10.03	2.51
Cen. Ştefan TROPCEA	**Brăila**	6.75				6.75	1.69

CARUSELUL CU EPIGRAME

DIN POMUL DE CRĂCIUN

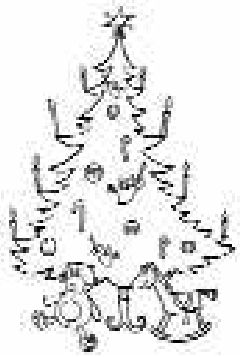

EU ŞI FACTURA DE GAZ

Gerul a-ntrecut măsura,
Dar eu nici nu-l simt măcar:
Până voi primi factura,
Sigur o să stau pe jar!

Nicolae Mihu

NOAPTE DE IARNĂ

Soţia, dup-o promenadă,
În pat cu soţul socotea:
Mai bine omul de zăpadă,
Că se topeşte după ea.

Fărcaş Ioan

CE MAI FRIG!!

Când vine gerul cu năpasta
O, ce n-aş da, ca-n iarna asta,
Privind radiatoarele, să strig:
„Ce frig“!

Eugen Deutsch

SCRISOARE CĂTRE IARNĂ

Cum pe acei din primării
Îi prinzi nepregătiţi când vii,
Bătăi de cap să nu le dai,
Te rog să vii din luna mai!

Vasile Larco

DE IARNĂ

Se înfoaie-o şugubeaţă
Cu vădită încântare:
Pe aşa polei şi gheaţă,
Sigur cade şi Cutare!

Nicolae Căruceru

OPORTUNITATE

Iarna mai găsim şi glumei loc,
Fără să ne batem pic de joc:
Este anotimpu-n care
Poţi găsi bilet la mare.

Mircea Micle

UNDE-S NĂMEŢII DE ODINIOARĂ?

Spuneau sătenii cu regrete,
Că nu-i o iarnă-adevărată
Că n-au primit, ca altă dată,
Remorci cu lemne şi pachete.

Ion Micuţ

BEŢIVUL

E iarnă grea, zăpada-i mare,
Iar eu i-aş blestema pe-acei,
Care-au făcut doar o cărare
Şi nu mai pot să merg... pe trei!

Grig M. Dobreanu

PARLAMENTARII NOŞTRI

De lăcomie compromişi,
De vrajbă şi hoţie idem,
Îi ştim ce fac, cu ochii-nchişi,
Dar cât putem să-i mai închidem?!

Gheorghe Şchiop

AVANTAJ POLITIC

PNL-u-şi trage vlaga,
Dintr-o poză norocoasă:
Când Gorghiu-i lângă Blaga,
E atâta de frumoasă…

Eugen Ilişiu

CARUSELUL CU EPIGRAME

DIN POMUL DE CRĂCIUN

LIPSA INVESTIŢIILOR
Revine iarna pe-anunţate,
Cu mari zăpezi ce ne-nconjoară
Şi investiţii „îngheţate“,
Precum erau şi astă vară.
Dan Căpruciu

VEŞTI BUNE PENTRU CEI LA CARE N-A AJUNS MOŞ NICOLAE
Deplasarea e greoaie,
C-a-ngheţat, pe drumuri, tun.
Şi-astfel, Moşul Nicolae
Va veni de Moş Crăciun.
Vali Slavu

DE SĂRBĂTORILE DE IARNĂ
Vin în sat, cu bucurie,
Fraţi, cumnaţi, copii, nepoţi,
Că-i atâta sărăcie
Că ajunge pentru toţi.
Eugen Albu

AUSTERITATE
Ca tot românul adaptat,
Când iarna iar îmi dă fiori,
Eu, hotărât, m-am debranşat
Acum… şi de la Sărbători!
Gheorghe Constantinescu

IMPOSIBIL COLIND
Eu unul i-aş fi colindat
Cu mare drag pe cei de sus,
Dar, prim-ministrul e „plecat“,
Iar preşedintele e „dus“!
Petru-Ioan Gârda

A DĂRUI
E frumos atunci când dai
Şi, în plus, e creştineşte;
Dar din dar se face rai…
Pentru cel care primeşte!
Ioan Toderaşcu

LUCRU TEMEINIC
Cum îşi face omul harnic, gospodar,
Vara săniuţă şi în iarnă car,
Tot la fel şi-aceia ce de drum se-ocupă
Iarna fac o groapă, vara o astupă!
Laurenţiu Ghiţă

LA CRAMĂ
Bem Cotnar şi chefuim,
Spunem poante pe măsură,
Mulţi de râs ne prăpădim,
Dar mai mulţi de băutură!
Ion Diviza

REMANIERE GUVERNAMENTALĂ DE CRĂCIUN
Vrând să sting-o vâlvătaie,
Vor schimba, de mascaradă,
În Guvern, un om de paie
Cu un altul... de zăpadă.
Mihai Haivas

IARNĂ GREA
Tot bag lemne şi cărbuni,
Hornul sună ca o goarnă,
Culmea, peste nouă luni,
Se va naşte-o nouă iarnă!
Mihai Sălcuţan

ESEU

Urmare din pag. 5

angajarea unei secretare, aparţinând aceluiaşi ***Dan Norea***: *Personalul... a-testat... / Şefuleţul... a-vizat / Documentu-... a-creditat, / Un director... a-probat.* Eu remarc doar măiestria autorului din punct de vedere tehnic, cât şi în crearea echivocului la fiecare vers în parte, mai departe sunt sigur că opiniile diferă...

Metagrama este un joc de cuvinte prin care, înlocuind o literă dintr-un cuvânt se ajunge la altul. Litera care urmează a fi schimbată poate fi iniţială, finală, sau oricare alta din interiorul cuvântului.

Aşa cum am evidenţiat şi la începutul materialului, şi în acest tip de calambur pot fi prezenţi ambii termeni (cuvântul de la care s-a pornit şi cuvântul rezultat după transformare), sau doar unul (cuvântul direct transformat, celălalt fiind dedus din context). Iată câteva exemple din fiecare:

La farmacie, de ***Nicolae Halmaghi-Scoreanu***: *Bătrânelul jovial / Ar fi vrut „Extraviral", / Dar era puţin senil / Şi-a cerut „Extraviril".*

Previziuni privind introducerea manualelor digitale, de ***Vali Slavu****: Vom azvârli caietele, / Banale pixuri şi peniţe / Şi, până vin tabletele, / Ne vom întoarce la... tăbliţe!*

Şlagărul zilei*,* de ***Gheorghe Leu****: Vecinii mei bruneţi s-au adunat / Şi c-o mândrie idolatră / Pe ritmuri de manele au cântat / „Republică măreaţă... şatră!".*

Îmi spunea*...,* de ***Constantin Tudorach****e: Îmi spunea, ieri, o bătrână / Rezemată de un gard: / Nu dau vrabia din mână / Pentru cioara de sub fard!*

O „găselniţă" frumoasă (cu un cuvânt inventat), cu un mesaj autoironic la adresa întregului popor român este realizată prin metagramă în catrenul ***Nepotism romano-dac****,* de ***Efim Tarlapan****: Ni-i nepotismul tare, / Nimic n-o să-l doboare, / La baza-i milenară / Stă piatra unchiulară.*

Şi, încă una, la fel de frumoasă, dar de altă factură, în catrenul ***Popească preacurvie****, de* ***Gheorghe Şchiop****: Spionându-l cum se duce / Pe furiş, la o vădană, / Dracu-şi face-o anticruce / Şi îl stuche: „Piei... SUTANĂ!"*

Androginul presupune existenţa a două cuvinte care, din punct de vedere grafic şi fonetic, par a fi unul femininul celuilalt sau invers, însă în realitate au înţelesuri diferite.

Practic, urmărind realizarea poantei în epigramă prin această tehnică, epigramistul „feminizează" un cuvânt de genul masculin, sau „masculinizează" un altul de genul feminin, relaţia de paronimie rezultată ducând la echivocul necesar.

Una dintre cele mai celebre epigrame realizate prin acest mecanism este cea a lui Al. O. Teodoreanu, pe care am prezentat-o anterior, în alt context.

Un alt androgin, exploatat de mulţi epigramişti (ne este greu să descoperim cine l-a folosit prima dată, de aceea nu dăm exemple de epigrame) este focoasă-focos.

Iată şi două epigrame complete, cu androgin.

Prima, fără comentarii ***Revistei „VIP",*** de ***Ion Moraru***: *Apar în presă, astăzi, chipuri / De mari bărbaţi în rol de VIP-uri, / Dar observăm că în revistă / Şi multe VIP-ere există.*

Şi, a doua, ***Filtru,*** de ***Veron Ene****: Lăsând în urmă-un gust uşor amar, / Procesul muncii noastre îi separă / Pe-aceia care-s angajaţi plenar, / De cei ce se-angajează în plenară*. La această epigramă remarcăm că sunt două calambururi: unul realizat prin polisemantismul „angajaţi" – „angajează" (primul cuvânt cu sensul „sunt deja acolo, muncesc", iar al doilea, care fonetic este foarte asemănător cu primul, cu sensul opus, de „promit") şi celălalt prin androginul „plenar" – „plenară", masculinul cu sensul de „total", iar femininul cu sensul de „şedinţă".

Apocopa este fenomenul fonetic care constă în dispariţia unui sunet sau a unui grup de sunete de la sfârşitul unui cuvânt.

Exemplificăm cu un un calambur de mare efect, ***Gimnastică – la nivel înalt,*** de ***Nicolae Bunduri****: Guvernanţii – prin minuni – / Bat recorduri mondiale, / Că-s „gimnaştii" cei mai buni / ...la parale ilegale*. În plus faţă de apocopa „paralele" – „parale", să remarcăm şi metagrama „inegale" – „ilegale".

Şi, încă unul, tot de efect, fără comentarii, ***Învăţământul în anii '80,*** de ***Petru-Ioan Gârda****: Să ştiţi că-nvăţam finalmente, / În anii aceia nerozi: / Îmi vin încă-n minte fragmente / Din UMBRA LUI MIRCEA. LA COZI...*

→

ESEU

Scartul este un joc de cuvinte în care se extrag una sau mai multe litere dintr-un cuvânt pentru a forma altul.

Exemplificăm, fără comentarii, cu epigrama ***Un cuplu la bijutier,*** de ***Laurenţiu Ghiţă:*** *După cum e datina, / Împărţeala-i gata: / Dumneaei cu platina, / Dumnealui cu... plata!*

Zeppa este jocul de cuvinte invers scartului, adică într-un cuvânt existent se introduc una sau mai multe litere, pentru a forma alt cuvânt.

De fapt, în epigramă, relaţia dintre cei doi termeni ai calamburului fiind biunivocă, de multe ori este dificil să facem deosebirea dintre scart şi zeppa. Aşa este şi în distihul ***Destin,*** de ***George Corbu****: De-ncerc să pun un punct pe i / Sar toţi pe mine: nu co(r)bi!* Chiar nu ştim (şi nici nu are prea mare importanţă) dacă autorul a început construcţia calamburului cu cuvântul „cobi“, la care a introdus un „r“, sau l-a început cu „corbi“, din care l-a extras pe „r“.

Dar, să exemplificăm un calambur format prin zeppa în epigrama ***Postrevoluţionară*** de ***Ionel Iacob-Bencei****: Eltfas Laszlo, la-nceput, / S-a băgat în faţă / Şi pe urmă-a dispărut / Ca... mag(hi)aru-n ceaţă*. Autorul (care ne explică în subsol că „eltfas“ din maghiară înseamnă „tovarăş“) a reuşit aici, prin uşoara „prelucrare“ a cuvântului „măgar“ dintr-o sintagmă foarte cunoscută şi plastică, o usturătoare „înţepătură“ la adresa unui „personaj“ de pe scena politică românească postrevoluţionară.

Un alt calambur interesant pe bază de zeppa este cel din catrenul ***Şomaj intelectual,*** de ***Sorin Finchelstein****: La mii de posturi, cred, am încercat / Să mă lipesc – păreau că-s potrivite: / Dar numai în final am constatat / Că-mi trimiteau curriculum... la vitae.* Originalitatea acestui calambur (oarecum atipic) constă în faptul că echivocul s-a creat prin introducerea unui cuvânt („la“) în interiorul sintagmei.

Anagrama este operaţiunea de schimbare a ordinii literelor într-un cuvânt, pentru a ajunge la altul.

Spre deosebire de enigmistica rebusistică, unde se cere o anagramare completă a cuvântului, în epigramă este foarte important să se anagrameze doar o parte a acestuia, pentru ca din punct de vedere fonetic cele două cuvinte ale calamburului să fie cât de cât asemănătoare.

Un catren foarte potrivit pentru exemplificare este ***V. V. Ponta pleacă iar să se opereze la genunchi,*** de ***Laurenţiu Ghiţă****: Ne asumăm un mare risc, / Sperând că vom scăpa de chin, / El, mai puţin cu un menisc, / Noi, mai puţin cu un meschin.*

Referitor la acest catren aş dori să evidenţiez două aspecte tehnice (pozitive):

În primul rând se observă că s-a anagramat mai mult de jumătate din cuvântul „menisc“, dar prima silabă („me“) a rămas neschimbată, tocmai pentru aspectul fonetic despre care vorbeam. Apoi, în partea a doua a noului cuvânt („meschin“), apare o literă în plus („h“), dar aceasta nu afectează calamburul din punct de vedere fonetic.

Afereza este un fenomen fonetic care constă în căderea unui sunet sau a unui grup de sunete de la începutul unui cuvânt. Doar un exemplu:

Unui politician, de ***Vasile Bogrea****: Un partizan prea devotat / Te-a comparat cu Juvenal; / Tu, mai puţin exagerat, / Te mulţumeşti să fii... venal.*

Bariotropul reprezintă schimbarea accentului la un cuvânt pentru a obţine un alt cuvânt, cu sens diferit, rezultatul reprezentând un fenomen de omografie. În opinia mea, pentru epigramişti această tehnică nu oferă prea multe variante de poante originale, de aceea nici nu este prea folosită. Exemplificăm, totuşi:

Urna mobilă, de ***Mihai Moleşag****: Ca soluţie utilă / Şi măsură nobilă, / Urna asta e mobilă / Când votantu-i mobilă.*

În încheiere, fac precizarea că din motive de economie de spaţiu nu am citat la fiecare epigramă exemplificată sursa, dar afirm acum că în documentarea mea am folosit câteva antologii de epigramă, numeroase cărţi cu selecţii de epigrame, colecţia revistei „Epigrama“, cele mai cunoscute site-uri literare de pe internet care promovează epigrama ş.a. Pentru structura materialului, pentru aspectele tehnice tratate, cât şi pentru opiniile exprimate nu am folosit nicio bibliografie, m-am bazat doar pe cunoştinţele acumulate de-a lungul timpului şi pe experienţa mea de epigramist şi rebusist.

CONCURS

Rezultatele concursului „EPIGRAMEI"

Tema: *„Munca peste program"*

Evident, am stat peste program. Dar ne-am adus aminte că, şi-aşa nu ne plăteşte nimeni, aşa că am plecat acasă, hotărând să acordăm locul 1 lui GHEORGHE BÂLICI, pentru epigrama:

CONFESIUNE DE MOLDOVEAN NEAOŞ

Transpir, să iau un ban în plus,
Când mă reţin la lucru, seara;
Odată-am transpirat nespus,
Că a „rămas" şi secretara...

Pentru mâine, când vom sta la orele de program, am pregătit grupajul următor:

EDILUL GOSPODAR

Din vară, ca vita în ham,
Şi până se-aşterne omătul,
Munceşte şi peste program...
S-adune tot parandărătul!

Dan Prundoiu

MUNCA PESTE PROGRAM

Munca asta n-are rost
Dacă e plătită prost...
Dacă însă mă plătesc,
La program mă odihnesc.

Nicolae Topor

ŞEFUL

A uitat că e cărunt
Şi, cu-atâtea secretare,
Cele mai plăcute-i sunt
Orele suplimentare.

Nicolae Căruceru

UNUI MANAGER

Cum s-ar zice, gram cu gram,
Dânsul s-a lăsat sedus:
Munca lui peste program
S-a soldat c-un prunc în plus...!

Ionel Iacob-Bencei

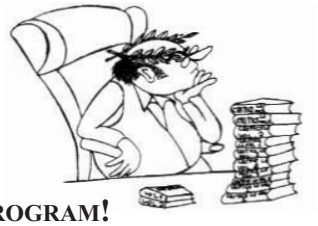

PESTE PROGRAM!

În ţara asta de poveste
Sunt chiar programe-obositoare,
Dar mulţi miniştri sar şi peste
Programul lor de guvernare!

Eugen Deutsch

SENSUL VIEŢII

Munceşte omul şi transpiră,
Şi truda lui e ca un drog,
Când toată viaţa el aspiră
Să aibă-un falnic... necrolog.

Ion Cuzuioc

MUNCA PESTE PROGRAM

Când la muncă stai în plus
Ignorând căldura, gerul,
Satisfacţii ai nespus...
Doar să n-afle partenerul!

Florina Dinescu-Dinu

MUNCA PESTE PROGRAM

Când vreau să merg la un bairam,
Efortul mi-l dozez cu gramul;
Cum să muncesc peste program,
Când eu nu ştiu care-i... programul?!?

Grig M. Dobreanu

URMĂRILE MUNCII PESTE PROGRAM

Şeful meu când uită de program,
Face sigur febră musculară,
Căci transpiră ca un cal în ham
Biciuit de noua... secretară!

Grigore Chitul

DESTĂINUIRE

Într-o concurenţă dură
Să adun atât cât am,
N-am muncit peste program
Ci mai mult peste măsură.

Nichi Ursei

Dacă mai stăm peste program, sigur vom mai da şi peste: *Nicolae Mihu, Petru-Ioan Gârda, Eugen Ilişiu, Liviu Ceava-Celi, Ioan Prodan, Vasile Manole, Nae Bunduri* şi *Dan Căpruciu,* dar vom fi încărcat fondul de premieri şi... dar stai frate, că am spus deja că nu suntem plătiţi!

HOMO EPIGRAMATICUS

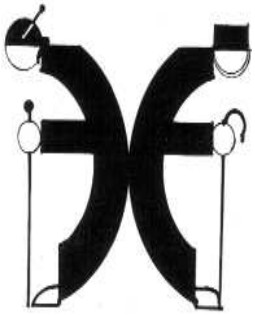

Hai noroc şi... sãnãtate!!!

SOLIDARITATE DIN SPITAL

Stau în paturi buimăciţi
Pacienţii – plini de silă –
Dar se vede că-s uniţi:
Trei bolnavi... la o pastilă!

Nae Bunduri

LA CRAMĂ

E o pancartă la intrare
Cu litere din păhăruţe:
„Intrarea este pe picioare,
Pe când ieşirea, ... pe lăbuţe!“

Vasile Larco

IN VERITAS

Aşa-i, o ştim cu toţii din străbuni,
Căci unora le face viaţa grea;
Deci vinul, astăzi – e părerea mea –
Va-ntrece detectorul de minciuni.

Eugen Deutsch

PSEUDOEMINESCIANĂ

Vreme vine, vreme trece,
Spune moşu-n aspru ton,
Tu rămâi la toate rece…
Şi privea spre pantalon.

Gheorghe Băisan

SOARTĂ

O vreme bună, al meu trai
A fost extrem de fericit,
Încât credeam că sunt în Rai...
Pe urmă m-am căsătorit.

Florin Rotaru

EDUCAŢIA SEXUALĂ ÎN ŞCOLI

Hotărârea e normală,
Şcoala ne va fi dotată,
Pentru ora sexuală,
Cu o barză împăiată…

Eugen Ilişiu

DOCTORUL

Specialistul care, cu ştiinţă,
Îţi poate alina o suferinţă,
Iar dacă ai de-a face c-un netot,
De suferinţe... poţi scăpa de tot.

Ştefan-Cornel Rodean

SPITALUL

Spitalul e un loc spre care
Purcedem trişti, ca la război
Şi doar prin simplă întâmplare
Ne mai întoarcem înapoi!

Nicuşor Constantinescu

EPITAFUL UNUI BEŢIV

Cu vinuri bune sau mai rele,
Tot bând carafe şi pocale,
Ajuns-a oale si ulcele
Dar din păcate, toate-s goale.

Dan Norea

LA CONCURENŢĂ CU O MISS DE VÂRSTA TREIA

Un corp frumos în timp rezistă,
Aşa cum viaţa o arată.
E o părere optimistă,
Confirmă corpul... de armată.

Dan Căpruciu

EVENIMET

Vorbe povestite la „POVESTEA VORBEI“ – ediţia a X-a

– început şi sfârşit de festival, povestite magistral de-un anume amiral –

Ce semnează-n mod caduc, drept Ananie GAGNIUC

Plecăm din Constanţa, eu şi Ionuţ Ţucă, aşa cum am stabilit: cu două ore întârziere. Un Duster alb, murdar (de noroi), Ionuţ (rar procuror cu umor) şi io, recte Gagniuc. „Recte“, ce cuvânt urât! Pe Dealul Negru ne întâlnim cu Cornel Rodean, şi mai negru. Era cu soţia. Nu mergea la festival, ci la ţară. Mâncăm mici mari. Mult fum. Pornim la drum. La intrarea în Râmnicu Vâlcea îl sun pe Nichi Ursei să-mi spună pe unde s-o luăm. „*Ştie Ţucă!*“ A fost pentru prima dată când n-am avut încredere într-un procuror... Trebuia să ajungem, activitatea începea la 16.00. Întreb o doamnă, între două vârste (49 şi 51 de ani) dacă-l cunoaşte pe Nichi Ursei. „*Nichi? A, Nichi! Ce om! Dacă mă întrebaţi unde este, el este pretutindeni!*“ „*Doamnă, ne grăbim...*“.„*Acum, nu ştiu unde-i. Dacă vreţi, vă pot spune câteva epigrame de-ale sale. Geniale!*“. Plecăm şi-o lăsăm recitând. Întrebăm un al „n“-lea vâlcean de Muzeul de Artă, acolo unde avea loc întrunirea. „*Muzeu de Artă? Nu ştiu domn’le, eu sunt tapiţer*“. După ce-am intrat şi ieşit de trei ori din Vâlcea, nimerim. După atâta umblătură năucă, îl iert pe amicul Ţucă. Intrăm, lume multă şi scaune puţine. Dacă anul trecut doamna directoare **Elena Stoica** s-a plâns de lipsa fondurilor, azi a deschis adunarea, scuzându-se de lipsa scaunelor. Mi-am amintit de tapiţer... Am privit în sală şi am văzut figuri cunoscute, necunoscute, unii amici nici n-ar fi avut ce să caute într-un asemenea muzeu, că de unde atâta artă, alţii ar fi trebuit să rămână exponate. Nu dau exemple.

Ia cuvântul preşedintele U.E.R., domnul George Corbu. Vorbeşte de 75 numere ale revistei „EPIGRAMA“, de 25 de ani existenţă a Uniunii Epigramiştilor şi 10 ani de când fiinţează festivalul „*POVESTEA VORBEI*“. Îl completez eu, ca să-l şarjez pe Larco: „*Şi un an de când Vasile Larco n-a mai scris o epigramă bună!*“ Replica ieşeanului, promptă: „*Clar, concis, pot azi a spune / Adevărul este lege / Eu scriu epigrame bune. / Noni nu le înţelege!*“ Recte(!) eu. Reuşită replică. În şarjările de mai jos o să-l „faultez“ din nou, după cum veţi citi. Tot din prietenie.

Toamnă brumărie, sala de la Primărie, s-au dat-acordat-înmânat premiile la fabulă şi epigramă. Mulţumiri, nemulţumiri, cârcoteli şi mici ieşiri. Vorbe de bineţe, aplauze răzleţe. Turnirul membrilor cenaclului local „Anton Pann“ a necesitat un final la o cotă mai înaltă. Mă ridic s-o ridic: „*Dragi participanţi, invitaţi, care derutanţi, care derutaţi, încerc o şarjare pentru fiecare, dat fiind că şi ultima impresie contează şi-apoi, ce vă prezint eu aici... nu mai contează*“. Aşadar:

Alex Hanganu – cu faţa lui nerasă, păroasă, drăguţă, ne-arată că provenim din... de undeva.

Elena Leach – Sângeorz *Băi, coincidenţă / Spre filmare apetenţă / Cu şi fără piedestal / Ici-colo, un madrigal*. Şi-acum *en francois: Maitre / Funetre / Vous etre / Penetră*.

Ioan Toderaşcu – Bun epigramist, bun familist. La fiecare festival primeşte telegrame cu veşti despre mama soţiei (soacra).

Vasile Larco – Scriitorul acesta e ca un cutremur... mare: indiferent ce citeşti sau zici, vine cu replici... mai mici.

Nicolae Bunduri – Acest masiv colţos din Braşov are şi el o ciudă şi-o ură: la concursurile pe teme date, să nu se mai dea premii în... băutură!

C-tin Tudorache – A declarat că un anume scriitor, la Ploieşti, a vândut cele mai multe cărţi. Sigur nu era vorba de domnia sa. În rest, e un simpatic. Cel puţin 3 din membrii U.E.R. îl simpatizează...

Dumitru Sârghie – Ca şi Ananie şi el scrie umor... gras. Aseară a luat o lingură în plex (conform DEX). Premiul (lingura) a fost acordat de domnul Ştefan Cazimir. Mulţumim, domn profesor. Şi graşii trebuie să se hrănească, fără să se rănească...

Gheorghe Bâlici – Declarat aseară unul din cei mai buni epigramişti (Sursa „George press şi preş.; Corbu TVD; AntiDiviza Company), Gh. B. a decis că nu se mai întoarce la Chişinău, rămâne în U.E.R.

→

EVENIMENT

Lică Pavel – Cu amicul Lică Pavel daţi-mi voie să fiu mai blând. A fost operat de curând.

Ionuţ-Daniel Ţucă – Să te pui cu un procuror, e ucigător. Ş-apoi, dacă mă leg de Ţucă... acasă cine-o să mă ducă?

Nichi Ursei – Despre epigramiştii locali, localnici nu mă leg şi nu zic nimic. Sunt, încă, în Vâlcea... Doar de Ursei pot spune că-i un om educat, diplomat, arătos, politicos, ţinută demnă, morgă (nu, asta nu! Nu încă...) Dovedeşte generozitate, amabilitate. (Poate nu s-au dat premiile, toate!)

Ştefan Cazimir – Ei, şi-acum artileria grea, că tot vine 10 noiembrie, Ziua Artileriei şi-a... domnului Ştefan Cazimir! Monumental, până să i se facă monumentul, jovial, mare intelectual. Are oarece lacune în folosirea limbii române, dat fiind că nu poate urmări chiar toate prostiile care se spun la televizor. În rest, o prezenţă discretă şi, permanent, după el, cu-o servietă. Azi văd că are mapă, dar eu am scris şarja ieri...

George Corbu – Am ajuns la numărul 13. Îmi pare rău, domnule George Corbu! Celebru, prin al său trenci, loden, raglan, mantou, pardesiu sau cum s-o numi, am înţeles că scrie şi ceva epigrame. Credeţi ce vreţi, dar în ochii mei este un lord, un domn şi-un om fermecător. Domnule Corbu, ce faceţi diseară?

Petre Gigea-Gorun – De domnul Petre Gigea-Gorun nu mă leg. Am înţeles că a fost amabasador în mai multe ţări. Să fii ambasador în mai multe ţări şi să nu rămâi măcar în una din ele, nu se iartă!

Nicolae Dragoş – Prea lungă cariera, prea lung... drumul parcurs în literatură! Aseară, din luarea de cuvânt, am înţeles că a scos mai multe cărţi şi... cartofi. La următoarea lansare, cartea „De vorbă cu Esop“, sper să-l invite şi pe interlocutor.

Laurenţiu Ghiţă – Pentru că abia azi a venit, îi voi duce şarja acasă.

Şi, ca să nu uităm pentru ce am fost acolo, iată şi o selecţie a premiilor acordate:

Marele premiu „Traian D. Lungu“:
Gheorghe Bâlici (Chişinău):
Lăcustele ţării

Din tagma clanului satrap
La omul harnic, dar flămând,
Când unul i se urcă-n cap,
În urma lui se face rând!...

Premiul I:
Constantin Tudorache (Ploieşti):
Experienţa vieţii

Am învăţat, trecând prin veac,
Din traiul ăsta în comun,
Că multe treburi nu se fac
Şi multe vorbe nu se spun.

Premiul II:
Valentin David (Hunedoara):
Stachetă ridicată

Luaţi din stradă pe nepusă masă,
Aleşii cu pretenţii de mogul
Au fost certaţi şi-apoi trimişi acasă,
De DNA, că n-au furat destul.

Premiul III:
Alexandru Hanganu (Brăila):
Celor ce ne conduc

Când alţii Golgota o suie
Pe ei destinul îi fereşte,
Că fug ca dracul de tămâie
Când bunul-simţ îi urmăreşte!

Menţiune: Daniel Ţucă (Constanţa):
Turistică

Pe turistul ce l-ascultă,
Ghidul prompt îl lămureşte:
Unde este vorbă multă,
România se numeşte.

Menţiune: Laurenţiu Ghiţă (Bucureşti):
Uniţi la greu

Ştiindu-se cu simţul datoriei,
Românii, ca şi marile popoare,
Stau strâns uniţi în jurul primăriei,…
Atunci când se alocă ajutoare!

Menţiune: Constanţa Apostol (Galaţi):
Constatare

Nicicum, nu stă în România
În vorbă multă sărăcia,
Că nou-născuţii nu vorbesc
Şi tot nu se îmbogăţesc!

Premii speciale: Premiul special al Academiei Olimpice Filiala Vâlcea: **Corneliu Zeana** (Bucureşti), Premiul Special al Clubului Umoriştilor Vâlceni: **Petre Gigea-Gorun** (Craiova), Premiul special al Revistei „Ţânţarul“ : **Ioan Toderaşc**u (Vaslui), Premiul special al Societăţii Culturale „Dor – Dragoş Vrânceanu“: **Elena Leach** (Bistriţa Năsăud).

CARICATURA

MARIAN AVRAMESCU

Născut pe 9 februarie 1957 în Sângeru, Prahova, Marian Avramescu a debutat cu grafică de presă, fiind colaborator al multor ziare și reviste din țară și străinătate. Prima sa expoziție a fost însă de icoane pe sticlă. A studiat pictura în atelierul lui Serfi (Ștefan Șerbănescu), conferențiar al Institutului Nicolae Grigorescu.

Lucrări semnate de Marian Avramescu au fost răsplătite cu aproape 50 de premii internaționale la concursuri de caricatură din diverse țări. A tipărit albumul „CUM MĂ VEZI ȘI CUM TE VĂD" – 101 portrete, la Editura A.M. Press, volum premiat de Clubul Român de Presă.

(Cornel UDREA, Mai 2015)

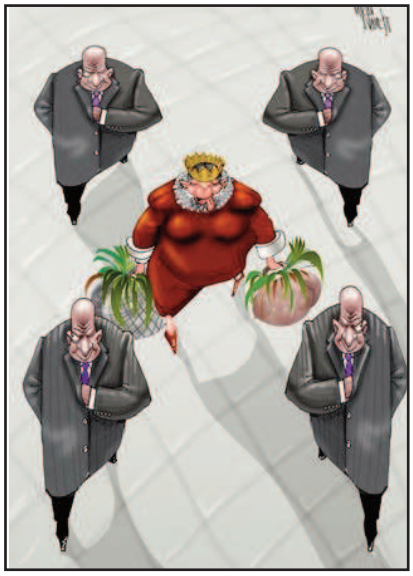

DE-ALE NOASTRE

Continuare din pag. 21

Din aceste exemple se înţelege că la realizarea finalului contribuie tot ce se află deasupra poantei – aria semantică a cuvintelor şi expresiilor folosite cu scopul de a declanşa tensiunea ce se descarcă în poantă. Sunt nenumărate strategii prin care epigramistul realizează urzeala poantei. De cele mai multe ori, *limbajul*, dublat de o *structură sintactică* adecvată (adversative, concluzive, concesive, temporale etc.), dar şi de *semne ortografice* care incită curiozitatea, cum ar fi două puncte [:] sau punct şi virgulă [:] (niciodată punct), îl ajută pe autor să îndeplinească această cerinţă. La aceasta se adaugă şi jocul de cuvinte care nu se opreşte la „coaja cuvîntului“, cum spunea **Balthasar Gracián**. Iată un exemplu în care autorul **Vasile Til Blidaru** schimbă direcţia semnificantului:

IMPERIUL
Un uriaş mereu la pândă
Ce se gândeşte, când e-nfrânt,
Să-şi lingă rana sângerândă
Cu-o nouă limbă de pământ.

Este sugerată imaginea unui animal uriaş care e înfrânt, e rănit şi-şi linge rana cu limba corespunzătoare dimensiunilor sale, dar, la sfârşitul versului ultim, poanta surprinzătoare ne întoarce la ideea de imperiu care, la puterea lui, nu poate fi decât acaparator şi limba cu care-şi linge rana vremelnică e, de fapt, un nou teritoriu, o „limbă de pământ“.

În concluzie, în căutarea cadrului potrivit, a „cutiei de rezonanţă“, pentru poantă, epigramistul face nenumărate conexiuni logice, peregrinează prin teritoriile limbii române pentru a găsi cuvântul (expresia) potrivit (potrivită), care să îngemăneze, în gând, ideea cu meşteşugul versificaţiei. Epigrama nu reprezintă un refugiu, ci o şansă care propulsează spiritul autorului, îl menţine în formă, îi conferă echilibru interior şi, la vârsta senectuţii, îi menţine imperiul lucidităţii.

● Prin intermediul neobositului nostru colaborator, dl. **Petre CIOCLU**, din Israel, epigrama românească se face cunoscută şi în această ţară. Recent, a fost demarat un program de colaborare între revista EPIGRAMA şi săptămânalul israelian de limba română GAZETA ROMÂNEASCĂ, în care se publică medalioane ale celor mai reprezentativi epigramişti români contemporani. Sperăm ca a această iniţiativă să fie continuată şi să o extindem şi la alte publicaţii din străinătate, pentru publicul vorbitor de limba română din afară.

PRIMĂRIA, CONSILIUL LOCAL ŞI CENTRUL CULTURAL-SOCIAL VIŞEUL DE SUS, DESPĂRŢĂMÂNTUL VIŞEU-IZA AL ASTREI, CENACLUL DE UMOR „PUPĂZA“, organizează în perioada 23–24 aprilie, 2016 cea de-a XIV-a ediţie a **Festivalului Naţional de Satiră şi Umor „ZÂMBETE ÎN PRIER**“. Cu această ocazie se vor întâmpla următoarele concursuri:

I. **CONCURS DE EPIGRAME CU TEMELE:** „***Bagă-l în casă, te fură, / Dă-l afară, te înjură***“ – 2 epigrame şi „***Fluturaş, nu mai ai aripioare***“ – 2 epigrame (cuvântul „fluture“ trebuie să apară obligatoriu în catrene, se admite şi forma articulată, singular şi plural);

II. CONCURS DE PARODIE: Concurenţii vor pritoci o parodie la poezia: **ZBOR DEASUPRA AŞTEPTĂRII**, de **Vasile Muste**. Pentru o mai eficientă valorificare, vă rugăm să redactaţi şi să trimiteţi parodia pe aceeaşi pagină cu poezia (stânga-poezia, dreapta-parodia);

Lucrările vor fi trimise în 3 (trei) exemplare, cu motto şi plic închis, în care se va arăta identitatea, adresa şi datele de contact, până cel târziu în data de **1 aprilie 2016**, pe adresa: **Muzeul de Istorie şi Etnografie, str. Libertăţii, nr. 7, Vişeul de Sus, judeţul Maramureş, cod 435700, cu specificaţia: „Pentru concursul de epigramă“** sau „**Pentru concursul de parodie**“.

III. **CONCURS DE VOLUM, INCLUSIV ANTOLOGII**: Pot participa volumele de umor (epigrame, fabule, proză scurtă, parodii, etc.), tipărite în perioada aprilie 2015 – martie 2016. **Lucrările vor fi trimise în două exemplare până cel târziu în data de 25 martie 2016 pe adresa menţionată, cu specificaţia: „Pentru concursul de volum**“.

La concursuri pot participa epigramişti de pretutindeni, membri sau nu ai Uniunii Epigramiştilor Români, cu excepţia epigramiştilor vişeuani.

DE-ALE NOASTRE

FIȚI PE FAZĂ! FIȚI PE FAZĂ!

Anunţăm cu bucurie că, prin intermediul unui generos sponsor, dl. Prof. Univ. Dr. Alexandru Ionescu, doctor în biologie, fost parlamentar ecologist şi admirator al epigramei, instituim **Premiul Revistei EPIGRAMA**, care îi va purta numele domniei sale, şi care va fi acordat celei mai active şi mai semnificative colaborări. Nominalizaţii la acest premiu vor fi menţionaţi în numărul următor şi se vor adăuga la celelelalte premii UER.

ANUNŢ UER

Conducerea UER aduce la cunoştinţa cenaclurilor componente că, începând cu 1 ianuarie 2016, cotizaţia de membru se majorează după cum urmează: **50 lei/an pentru persoanele active** şi **25 lei/an pentru pensionari**. Neplata acestei cotizaţii are ca efecte: nenominalizare la Premiile UER, amânarea publicării în revista EPIGRAMA, participarea fără drept de vot la deciziile de interes general, putând ajunge până la suspendarea calităţii de membru individual sau colectiv.

De la aceeaşi dată, oficial, cei doi redactori responsabili ai publicaţiei EPIGRAMA fac parte din conducerea de drept a UER, Redactorul-şef fiind asimilat cu funcţia de vice-presedinte al UER, aşa cum este menţionat în „Raportul privind activitatea UER şi a Preşedintelui său în anul epigramatic 2014“.

REGULAMENTUL FESTIVALULUI INTERNAŢIONAL DE POEZIE ŞI EPIGRAMĂ „*ROMEO ŞI JULIETA LA MIZIL*“, Ed. a IX-a, 2015–2016

SECŢIUNILE FESTIVALULUI: POEZIE – patru poezii; EPIGRAME – patru epigrame.

La concurs pot participa tinerii români de... orice vârstă peste 14 ani şi de pretutindeni!

ÎNSCRIEREA: se face fie pe **www.romeojulietalamizil.ro** sau prin poştă, pe adresa: **prof. Laurenţiu Bădicioiu**, **Liceul Teoretic „Grigore Tocilescu“, str. N. Bălcescu, nr. 131, Mizil, Prahova, cod 105800**, cu menţiunea: pentru „***Romeo şi Julieta la Mizil***“, ed. a IX-a. Data limită: **25 decembrie 2015**.

PREMIEREA: 30.01.2016, la Mizil.

Tema impusă, **MIZILUL**, este la secţiunea *Epigramă*, doar pentru o singură epigramă. Celelalte au teme libere. Surse: „**Furnica, 175 de minute la Mizil**“, de Geo Bogza, „**O zi solemnă**“, de I. L Caragiale, „**Romeo şi Julieta la Mizil**“, de G. Ranetti şi alte surse pe care le găsesc concurenţii.

Anul acesta, în premieră, revista „Literatura de azi“ va gira Marele Premiu „George Ranetti“, la Poezie, premiu suportat financiar de către organizatori.

Printre invitaţii de la Mizil s-au numărat, de-a lungul timpului: Solomon Marcus, Nicolae Dabija, Mircea Ionescu-Quintus, Daniel Cristea-Enache, Corneliu Leu, Dan C. Mihăilescu, Ştefan Cazimir, George Stanca, Mihai Stănescu, Mircea Dinescu, Corneliu Berbente, Vasile Tărâţeanu, Elis Râpeanu, Victoria Milescu, Efim Tarlapan, Sorin Preda, Nicolae Dragoş, Nicolae Rotaru, Alexandru Mironov.

Informaţii foarte utile pe **www.romeojulietalamizil.ro.** Poeziile / epigramele trimise nu trebuie să fi fost publicate pe hârtie până la postarea clasamentului. Un motto trebuie adăugat în FIŞA DE ÎNSCRIERE pentru ca, numai ulterior jurizării, concurentul să poată fi identificat. Textele vor fi scrise obligatoriu cu Times New Roman, font 11, cu diacritice, fără alte sublinieri sau intervenţii. În caz contrar organizatorii îşi rezervă dreptul de a elimina concurentul.

Materialele pot fi trimise şi prin poştă (la adresa de mai sus), semnate cu motto, în acelaşi plic introducându-se un plic închis, pe care va fi scris acelaşi motto, În acesta se va găsi fişa de înscriere cu adresa de domiciliu, mailul, telefonul, ocupaţia, CNP-ul participantului. Fisa se poate descărca de pe site-ul **www.romeojulietalamizil.ro.**

IN MEMORIAM ✞ IN MEMORIAM ✞ IN MEMORIAM

IN MEMORIAM

În luna decembrie 2015 se împlineşte un an de când s-a dus la cele veşnice marele epigramist braşovean GHEORGHE SUCIU. Dumnezeu să-l odihnească!

Iată una din epigramele lui, care azi e mai actuală ca oricând:

FATALITATE

Sfidând şi EST, dar şi APUS,
În Europa cea bătrână
Românii stau cu fruntea sus...
Dar cu genunchii în ţărână.

Nota redacţiei:

Mulţumim domnului **Paul Curiman** pentru această binevenită reamintire şi ne cerem scuze pentru că nu am informat la timpul potrivit pe toţi cititorii despre decesul confratelui **GHEORGHE SUCIU.**

În luna noiembrie am primit şi vestea tristă a încetării din viaţă a colegului nostru clujean EUGEN POP. Pe când ne pregăteam să îl aniversăm de 70 de ani, moartea a lovit. Ca un extrem de modest omagiu, am dedicat concursului de comentarii al revistei o epigramă a maestrului Pop. Dumnezeu să-l odihnească!

FILIP STOICA
(25.11.1941 – 18.11.2015)

MODA DINŢILOR ALBI

Fără-a-i face tratamentul,
Doar spunându-i onorarul,
S-a făcut brusc, pacientul...
Alb ca varul!

A mai trecut in nefiinţă un confrate.

VASILE VOROBEŢ
(24.07.1934 – 06.11.2015)

Rugăm pe Bunul Dumnezeu
să-i odihnească în pace!

● Tot o iniţiativă a energicului Petre CIOCLU: editarea unei culegeri de epigrame **traduse din limba română în alte limbi, cu titlul „INTERSECTĂRI EPIGRAMATICE“,** pentru care reamintim celor interesaţi că pot trimite epigrame fie traduse din română în alte limbi, fie din alte limbi în română (câte 20 din fiecare), pe adresa: **Petre CIOCLU, Şikun Ţva, 1/1, 29000, Kiriat Yam, ISRAEL**, sau pe e-mail**: cioclup@yahoo.com**.

ERATĂ

● Dintr-o regretabilă eroare, epigrama „LUNA SEPTEMBRIE“ de pe coperta 4 a numărului 73, a apărut sub semnătura d-lui Nicolae Căruceru. Ne cerem scuze d-lui Gavril NECIU, autorul de drept şi semnalăm această greşeală.

● Că tot suntem cu biciul în mână, revenim cu anunţul referitor la Concursul „MIRCEA TRIFU“, cu o corecţie necesară. Numărul de epigrame libere necesar este de 2, nu de 3, cum a apărut în revistă.

Aşadar, tema impusă este: „**Râsul / A râde**“ (cu unul din aceste cuvinte în catren) – 3 epigrame şi Libere – 2 epigrame.

Termen (data poştei): **11 ian. 2016**, sistem motto, în 2 exemplare, scrise la maşină sau calculator.

Epigramele (catrene cu versuri egale – de 4–5 picioare prozodice, cu acelaşi ritm, cu poanta motivată de preambul şi nu „lipită“) se vor scrie pe o pagină a unei coli ministeriale şi se vor trimite pe adresa: **Elis RÂPEANU, Str. Luterană, Nr. 1, Ap. 38, cp 010161, Bucureşti**.

EPIGRAMA

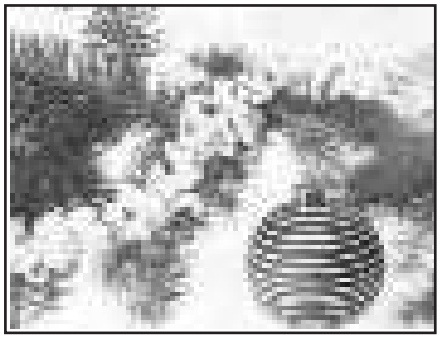

IARNĂ GREA

ÎN PRAG DE IARNĂ

Le scade câte-un pic din guşă
La demnitari, simţind baubaul,
Că iarna bate iar la uşă...
Şi-n poartă bate D.N.A.-ul.

Nae Bunduri

LUNA IANUARIE

E luna gerului poznaş
Când, pe la munte sau câmpie,
Se plâng edilii din oraş
Că iarna e prea timpurie.

Vasile Larco

IARNĂ BUGETARĂ

Din Siberii, iarna dură
Umple zările albastre;
Totu-ngheaţă în natură,
Ca salariile noastre.

Gheorghe Băisan

STRĂZILE ZĂPADĂ POARTĂ

La aşa zăpadă mare
Care cade pe-ndelete,
Puneţi, spre asigurare,
Lanţuri şi la biciclete!

Constantin Mîndruţă

IARNĂ MIORITICĂ

Se-ntinde Rusia perfidă
Şi într-un mod cum nu gândeşti:
Apar siberii, cu obidă,
În multe case româneşti.

Dan Căpruciu

NINSORI NEAŞTEPTATE

Primim din NATO ajutoare
Şi mai primim – cum suntem goi –
De pe la ruşi, câte-o ninsoare...
Că n-au uitat nici ei de noi!

Gheorghe Bâlici

SE ANUNŢĂ IARNĂ GREA

Prognoza meteo spunea
Că vremea n-o să se îndrepte
Şi că ne-aşteaptă iarnă grea,
Dar... cine-o pune să ne-aştepte?

Vali Slavu

ROMÂNII SUB ZERO GRADE

Când sub zero gerul vine,
De-ţi îngheaţă limba-n gură,
Se lipsesc de aspirine,
Vor din plin temperatură.

Constantin Cristian

ISSN 1224-3426 Tipărit sub îngrijirea Tipografiei GRAFICA XX